

انجيل مَرَقَس

يحيي تعميد دهنده، راه ره آماده كنده

۱ عیسی مَسیح، خدائه ریکائه خَوَرِ خَش این طی شروع بونه.

۲ اِشعیا! پیغمبرِ کتابِ دِلَه بییموئه:

«إِسا مِنْ شَه قاصِدِ تِ جِم جَلوَتَر

فِرْسَنِدِمِه،

وَه تِ راه ره آماده كنده؛

۳ یَه نَفَرِ صَحرائِه دِلَه داد رَنده:

”خِداوَنِدِ راهِ آماده هاكائِن!

وَه راه ها ره هموار هاكائِن»

۴ پَس یحیی تعمید دهنده صَحرائِه دِلَه ظاهر

بَییه، وَه مَرَدِمِ عُسَلِ تعمید دانه و اِعلام كرده

شَه گِناهُونِ آمِرزش وِسَه تووبه هاكائِن و تعمید

بَیرِن. ۵ تِموَمِ یهودیه مَنطَقَه مَرَدِمِ و تِموَمِ

اورشَلیمِ مَرَدِمِ، یحیی پَلی شینَه و شَه گِناهُونِ

اِعتِراف كاردَنه و وَه جِم اُردنِ رودخنه دِلَه

تَعمید گِیتَنه. ۶ یَحیی جِمَه شِترِ پَشِمِ جِم بییه

و جَرمی قِیشِ شَه گِمرِ وَسَه، و مَلِخِ و صَحرايِ

عَسَلِ خارده. ۷ وَه موعظه كرده و گاته: «بَعد

از مَن، یَه نَفَرِ اِنه كه مِ جِم قوی تَرِ و مَن

حَتّی لیاقتِ نِدارمه دِلّا بَووم و وَه كوشِ بَندِ واز

هاكائِم. ۸ مَن شِما ره اوِه هِمراهِ تعمید هِدامه،

ولی وَه شِما ره رُوحِ اَلقُدسِ هِمراهِ تعمید دِنه.»

عیسی تعمید

۹ اون روزا، عیسی ناصرَه شَهرِ جِم كه جَلیلِ

مَنطَقَه دِلَه بییه بییمو و اُردنِ رودخانه دِلَه

یَحیی جِم تَعمید بَیتَه. ۱۰ وَختی عیسی اوِه جِم

بیرونِ بییمو، دَرجا بَدیئَه اَسْمونِ واز بَییه و

خِدائه رُوح، كوتَری واری وَه سَرِ چِر اِنه. ۱۱ و

یَتا چِمِرِ اَسْمونِ جِم بییمو كه «تِ مِ عَزیزِ

ریكائی و مَن تِ جِم راضیمه.»

عیسی آزمود

۱۲ خِدائه رُوح دَرجا عیسی ره صَحرائِه دِلَه

بُورده. ۱۳ عیسی چهل روز صَحرائِه دِلَه دَییه و

شیطان وَه ره آزمود كرده. وَه وَحشی حیوونونِ

هَمراهِ دَییه و فِرشته ها وَه ره خِدمت كاردَنه.

عیسی شَه خِدمتِ شروع كنده

۱۴ بَعد از اینكه یحیی دَسگِیرِ بَییه، عیسی

جَلیلِ مَنطَقَه بُورده. وَه خِدائه خَوَرِ خَشِ مَزده

دائه ۱۵ و گاته: «وَه وَختِ بَرسِیه و خِدائه

پادشاهی نَزیکِ. تووبه هاكائِن و این خَوَرِ خَشِ

ایمون بیارِن.»

عیسی اَوّلین شاگردون

۱۶ وَختی عیسی جَلیلِ دریائِه لَوِ جِم رَد

بُونسَه، شَمعونِ و وَه برارِ آندریاسِ بَدیئَه كه

داشِتنَه اوِه دِلَه تورِ دِمِ دانه، چوونِ وِشونِ

ماهیگیرِ بینَه. ۱۷ عیسی وِشونِ بااوتَه: «مِ دِمبالِ

بَینِ كه شِما ره مَرَدِمِ صَیّادِ كامبَه.» ۱۸ وِشونِ

دَرجا شَه تورها ره بییشِتنَه و عیسی دِمبالِ راه

دَکِیتَنه. ۱۹ عیسی وَختی آتِ كمِ پَشِترِ بُورده،

یعقوبِ و وَه برارِ یوحنا كه زِیدی رِیکائونِ بینَه

داشته و لا دِلَه دَيِيه. وِشون دَرَجَا عيسِي ره وه حالِ چِم باخوَر هاكَارَدنه. ^{٣١} عيسِي اون زَنائِه سَرِ وَر بُورده و وه دَسِ بَيِيته و وه ره پِلند هاكَارده. وه توو توري بَييه و وِشون چِم پذيرايي هاكَارده.

^{٣٢} نِماشون، بعد از اينكه اِفتاب غروب هاكَارده، مَرَدِم تَموم مريضون و دِو بَرَوها ره عيسِي پَلي بيارَدنه. ^{٣٣} شَهَرِ تَموم مَرَدِم، همه اون سِرِه دَرِ رُوب رو جَمع بَييه بِيَنه! ^{٣٤} عيسِي خَلِيَلِيا كه جورواجور مريضِي داشتِنه ره شِفا هِدا و يَتِه خَلَه دِوها ره هم دِو بَرَوته هائِه چِم بيرون هاكَارده. وه نِيپِشته دِوها هِيچ گِي بَرِن، چوون عيسِي ره اِشناسينه.

عيسِي دَرَس هِدائِن جَلِيلِ دِلَه

^{٣٥} زودِ صواحي كه هَمَتِي هوا تاريك بِييه، عيسِي پِلند بَيِيه و سِرِه چِم بيرون بورده. وه پِتا خَلَوَتِ جا بُورده و اونجه دِعا هاكَارده. ^{٣٦} شَمعون و وه هَمراهون عيسِي دِمبال گِرَدِسِنه. ^{٣٧} وَختِي عيسِي ره پي دا هاكَارَدنه، وه ره باووتنه: «همه تِ دِمبال گِرَدِنه!» ^{٣٨} عيسِي وِشونِ باووته: «پِئِن اين دورِ وَر شَهرا! دِلَه بُوريم تا اونجه هم تَعليم هَايَم، چوون اين وسه بِييمومه.» ^{٣٩} پَس عيسِي راه دِكْتِه، تَموم جَلِيلِ مَنطَقَه دِلَه بورده. وه وِشون عبادتگاه هائِه دِلَه تَعليم دائه و دِوها ره بيرون كرده.

عيسِي پِتا جِذامي مَرَدِي ره شِفا دِنه

^{٤٠} پِتا جِذامي مَرَدِي عيسِي پَلي بِييمو، زَنو بَرَو و آجِرِ نالِه هَمراه باووته: «اگِه بَخوائِي، توندي مِ ره شِفا هادي.» ^{٤١} عيسِي دِل اون مَرَدِي وسه بَسوته و شه دَسِ دراز هاكَارده، وه سَرِ دَسِ بِيپِشته و باووته: «خوامبه، شِفا بِيَر!» ^{٤٢} دَرَجَا، وه جِذام خوار بَيِيه و شِفا بَيِيته.

ره بَدِيئِه. وِشون شه لتكا! دِلَه داشتِنه شه تورا ره دِرَس كاردنه. ^{٢٠} عيسِي دَرَجَا وِشون صدا هاكَارده. وِشون هم شه پِپير زِيدِي ره كارگروِن هَمراه لتكا! دِلَه سَرِ بِيپِشْتِنه و وه دِمبال راه دِكْتِنه.

عيسِي پِتا مَرَدِي كه پَلِيدِ

روح داشتِه ره شِفا دِنه

^{٢١} وِشون گَفَرناحوم شَهَر بُورَدنه. وَختِي مَقْدَس شَنِه بَرَسِيه، عيسِي دَرَجَا يَهُودِيونِ عِبَادَتگاهِ دِلَه بُورده و داشتِه تَعليم دائه. ^{٢٢} مَرَدِم عيسِي تَعليم هِدائِنِ چِم يَهت هاكَارَدنه، چوون وه توراتِ مَلَمون واري تَعليم نِداشه، بَلَكه يه نَفَرِ واري تَعليم دائه كه قِدرت و اختيار دارنه ^{٢٣} هَمون موقوفه، وِشون عِبَادَتگاهِ دِلَه پِتا مَرَدِي دَيِيه كه پَلِيدِ روح داشته. وه شونگِ بَكِشِيه: ^{٢٤} «اِي عيسِي ناصري، اِما ره چي كار دارِي؟ بِييموئِي اِما ره نابود هاكَاني؟ دومتِه كِي هَسِي! تِ اون خدائه قِدوسِي!» ^{٢٥} وِلي عيسِي پَلِيدِ رُوحِ نَئِشَرِ بَرَو و باووته: «ساكت بَواش و وه چِم بيرون بَرَو!» ^{٢٦} بعدِ پَلِيدِ رُوحِ اون مَرَدِي ره بَدجور تَكُونِ هِدا و نَعَرِه هَمراه وه چِم بيرون بِييمو. ^{٢٧} تَموم مَرَدِم جوري تَعَجِب هاكَارده بِيَنه كه هَمدييه چِم پَرَسِنه: «اين دِييه چيه؟ پِتا جَدِيدِ تَعليم، قِدرت و اِختيارِ هَمراه! وه خَتِي پَلِيدِ اِرواحِ هَم دَسْتورِ دِنه و اونا وه چِم اطاعت كاندِنه» ^{٢٨} پَس خَلَه نَكْذِشته كه عيسِي آوازه تَموم جَلِيلِ مَنطَقَه دِلَه دَپِيته.

عيسِي خَلِيلِيا ره شِفا دِنه

^{٢٩} عيسِي تا يَهُودِيونِ عِبَادَتگاهِ چِم بيرون بِييمو، يَعقوب و يوحنا! هَمراه، شَمعون و اَندرياس سِرِه بُورده. ^{٣٠} شَمعونِ زَن مارِ توو

روح دله بېقهسه که وشون شه دِل دله چی گانه، وشون باوته: «چه شه دِل دله این طی گانی؟^٩ این چلیخ، چی باوتن آسونتر، اینکه «ت گناهون بیامری بیبه» یا اینکه «پرس و شه لا ره جمع هاکن و راه بور»؟^{١٠} ولی این وسه که بدونین انسان ریکا زمین سر این قدرت و اختیار دارنه که گناهون بیامرزه» - اون چلیخ باوته: ^{١١} ت ره گامبه، پرس، شه لا ره جمع هاکن و سره بور! ^{١٢} اون چلیخ مردی بلند بیبه و درجا شه لا ره جمع هاکارده و همه چش ور، اونجه جم بیرون بُورده، یه جور که همه تعجب هاکارده و خدا ره شکر کارده، گاتنه: «هیچ وخت این طی چی ای ندی بیمی.»

عیسی لاوی ره دعوت کانه

^{١٣} عیسی آت گش دبیبه دریائه پلی بُورده. توموم جمیّت وه پلی ایتمونه و وه وشون تعلیم دانه. ^{١٤} موقه ای که داشته اونجه ره رد بوئسه، لاوی، حلفای ریکا ره بدیته که خراجگیر دگه دله نیشته بیبه. وه ره باوته: م دِمبال پرو. وه بلند بیبه و عیسی دِمبال راه دَکته.

^{١٥} وختی عیسی لاوی سره دله، سفره سر نیشته بیبه، یتّه خله از خراجگیرون و گناهکارون عیسی و وه شاگردون همراه همسفره بینه، چون یتّه خله از وشون وه دِمبال شینه. ^{١٦} وختی تورات مَلَمون که فریسی فرقه جم بینه، بدینه که عیسی گناهکارون و خراجگیرون همراه غذا خوارنه، وه شاگردون باوته: «چه عیسی خراجگیرون و گناهکارون همراه غذا خوارنه؟» ^{١٧} عیسی وختی این گب بَشُسّه وشون باوته: «مریضونه که طبیب

^{١٣} عیسی اون مردی ره درجا مَرخَص هاکارده وه ره سفارش هاکارده ^{١٤} و باوته: «ت جواس دووه این جریان هیچ گس پلی ناری؛ بلکه بور و شه ره معید کاهن سراغ هاده و شه شفا! خاطری، قروونی ای ره که موسی دستور هدا بیبه ره پیشکش هاکن تا وشون ثابت بووه که ت شفا بییتی.» ^{١٥} ولی اون مردی بیرون بُورده، همه جا این جریان گب نزو و اون خور پخش هاکارده. این وسه عیسی دبیبه نتونسه غلّی شهر دله بیه، بلکه شهر بیرون ور، خلوت جائه دله مونیدسه. و مردم از همه جا عیسی پلی ایتمونه.

عیسی پتا چلیخ مردی ره شفا دنه

٢ بعد از چن روز، وختی عیسی گفرناحوم شهر بردگردسه، مردم خوردار بینه که عیسی سره دره. ^٢ جمیّت زیادی جمع تینه، جوری که حتی در پیش هم جا دنی بیبه، و عیسی داشته خدائه کلام وشون وسه تعلیم دانه. ^٣ همون موقه، چن نفر بیتمونه که داشتینه پتا چلیخ مردی ره چهار تاپی عیسی پلی یارده. ^٤ ولی چون آنده جمیّت زیاد بیبه وشون نتونینه عیسی ره نزدیک بوون. پس وشون عیسی سر ور سَخَف بییتنه. بعد از اینکه سَخَف بییتنه، چلیخ وه دوشک همراه که وه سر بخواهه بیبه، چر بفرسینه. ^٥ وختی عیسی وشون ایمون بدیته، اون چلیخ باوته: «ای ریکا، ت گناهون بیامری بیبه.» ^٦ بعضی از تورات مَلَمون که اونجه نیشته بینه، شه دِل دله گاتنه: ^٧ «این مردی چه این طی گب زنده؟ دره گفر گانه! به چز خدا کی تونده گناهون بیامرزه؟» ^٨ همون موقه عیسی شه

وِشنا بینه، داوود چی هاکارده؟^{۲۶} چه طی وه آبیاتارِ دورِ دِلَه که کاهِن اعظمِ بییه، خدائِه سِرِه دِلَه بُورده و تقدیسِ بییه نوِن بَخُرده و شه یارون هم هدا، هَر چن جایزِ نییه به چَر کاهِنون هیچ کی اون نوِن بَخُرِه.»^{۲۷} و وشونِ بااوتِه: «مَقْدَسِ شنبه روز آدم و سه دِرِسِ بییه، نا آدمِ مَقْدَسِ شنبه روز و سه.»^{۲۸} این و سه انسانِ ریکا حَتّی مَقْدَسِ شنبه صابِ اختیارم هسه.»

پِتا مَرَدِ شِفا که وه دَس خِشکِ بییه بییه

۳ عیسی آت گش دِیه یهودیونِ عبادتگاهِ دِلَه بُورده. اونجه پِتا مَرَدِ دِیه که وه پِتا دَس خِشکِ بییه بییه.^۲ بعضیا عیسی ره زیرِ نَظَرِ داشتِه تا هارِشِنِ مَقْدَسِ شنبه دِلَه اون مَرَدِ ره شِفا دِنه یا نا، تا این طی وه تَهَمَتِ بَزوئِنِ و سه پِتا بهونه پِ دا هاکانن.^۳ عیسی اون مَرَدِ که وه دَس خِشکِ بییه بییه ره بااوتِه: «اینجه پرو.»^۴ بعد وشونِ چِمِ پِرِسِیه: «مَقْدَسِ شنبه دِلَه خواری هاکارِدِنِ جایزِ یا بَدی هاکارِدِنِ؟ یه تَفِیرِ جانِ نِجاتِ هِدائِنِ یا بَکوشَتِنِ؟» ولی وشونِ هیچی نااوتِه.^۵ عیسی اونایِ که وه دورِ وَرِ دِینه ره عَصَبانیتِ هِمراهِ هارِشِیه و وشونِ سَنگِلی چِمِ نارِختِ بییه. بعد اون مَرَدِ ره بااوتِه: «شه دسِ درازِ هاکان.» وه شه دسِ درازِ هاکارده و وه دَسِ خوارِ بییه.^۶ عِلِمائِه فِرَقه فریسی بیرونِ بُورِدِنِه و درجا هیرودیسِ پادشاهِ هوادارونِ هِمراهِ دَسِیه دَچِنِه که چه طی عیسی ره بَکوشِن.

جَمِیتِ زیادی عیسی دِمبالِ شوْنِه

۷ بعد عیسی شه شاگردونِ هِمراهِ دریائِه سَمَتِ بُورده. پِتا گَتِ جَمِیتِ هم جلیلِ مَنطَقه و یهودیه مَنطَقه چِم.^۸ و همین طی اورشلیم،

احتیاجِ دارِنِه، نا سَلِیمِ آدَمون. مِینِ نِیمومه تا صالِحونِ دَعوتِ هاکانم، بلکه بییمومه تا گِناهکارونِ دَعوتِ هاکانم»

سِئالِ روزِه خَوَری

۱۸ وَختی که یحیی شاگردون و فریسیونِ روزِه داشتِه، مَرَدِمِ عیسی پِلی بییمونه و بااوتِه: «چه یحیی شاگردون و فریسیونِ شاگردونِ روزِه گِرِنِه، ولی تِ شاگردونِ روزِه تِرنِه؟»^{۱۹} عیسی وشونِ بااوتِه: «مگه بونه آروسی مهمونون تا وَختی که دوما دوما وشونِ هِمراهِ درِه روزِه تِرنِه؟ تا وَختی دوما دوما وشونِ هِمراهِ درِه نَتونِدِنِه روزِه تِرنِه.^{۲۰} ولی روزایِ رَسَنه که دوما دوما وشونِ چِمِ تِبیته بونه. اون مووقه روزِه گِرِنِه.

۲۱ «هیچ کی اوه نَشی و نو چلوار، پِیتِ چِمِه گَشِ پِنه نَزِنِدِنِه. اگه این طی هاکانه، پِنه چِمِه چِمِ بَگَنَدی بونه، نو چلوار، پِیتِ چِمِه چِمِ سیوا بونه، و اون پاره قَبَلِی چِمِ بَدِترِ بونه. ۲۲ هیچ کی هم تازه شِرابِ پِیتِ پوسِ خِیکِ! دِلَه نَشنِدِنِه. اگه این طی هاکانه، اون شِرابِ پوسِ خِیکِ ره تَرِکِنِدِنِه، و این طی، هم شِرابِ و هم پوسِ خِیکِها از بینِ شوْنِه. بلکه تازه شِرابِ ونه نُو پوسِ خِیکِ! دِلَه دَشنِدِنِه.»

عیسی مَقْدَسِ شنبه صابِ اختیار

۲۳ پِتا مَقْدَسِ شنبه روز، عیسی داشته گَنَدِمِ جارِ دِلَه رَدِ بونسه، وَختی داشتِه راهِ شینه، وه شاگردونِ گَنَدِمِ خوشه بَچِیئنِ شِروعِ هاکارِدِنِه. ۲۴ عِلِمائِه فِرَقه فریسی عیسی ره بااوتِه: هارِش؛ «چه تِ شاگردونِ کاری کانِدِنِه که شرعاً مَقْدَسِ شنبه دِلَه دِرِسِ نییه؟»^{۲۵} عیسی وشونِ بااوتِه: «مگه توراتِ دِلَه نَخوندِسیخی وَختی که داوودِ پادشاه و وه یارونِ مِحتاج و

اين بِشُنْسِنه، بورِڊنه تا وه ره شه هِمراه بَوَرِن،
چوون گاتنه: «خَل بَييه.»

روح القدس كفر باوتن

٢٢ تورَات مَلْمُون كه اورشليم جَم بَييمو بينه
گاتنه: «بِعَلزبول دارنه» و «دوها ره، دوها!»
رئيس كُيَمِك هِمراه بيرون كنده. «٢٣ پَس عيسى
وَشون شه پلي صدا هاكارده و مَثِل هِمراه
وَشون باوته: «چه طي شيطان تونده، شيطان
بيرون هاكانه؟» ٢٤ اكه پتا مملكت دله د دَسْگي
دَووه، اون مملكت نَتونده دَووم بياره. ٢٥ و اكه
پتا سره دله د دَسْگي دَووه: اون سره نَتونده دَووم
بياره. ٢٦ و اكه شيطان هم شه عليه پرسه و د
دَسه بَووه، نَتونده دَووم بياره، بلكه نابود بونه.
٢٧ هيچ كي نَتونده پتا قِدار مَردي سره دله بُوره
و وه مال و اموال غارت هاكانه، مگه اينكه اَوَّل
اون قِدار مَردي ره دَونده. بعد حَيَقَتاً تونده
وه سره ره غارت هاكانه.
٢٨ «حَيَقَتاً، شما ره گامبه آدمي زَادِ يَموم
گِناهون و هر كفري كه باره بيايمرزي بونه؛
٢٩ ولي هر كي روح القدس كفر باره، هيچ وَخت
بيايمرزي نَوونه، بلكه وه گِناه تا اَبَد وه سَر
موندينه.» ٣٠ عيسى اين وسه اين گَب بَزو كه
گاتنه «وه پليد روح دارنه.»

عيسى مار و پراون

٣١ بعد عيسى مار و پراون بَييمونه. وَشون
بيرون ايست هاكاردينه، يه نَفَر بَفَرَسينه تا عيسى
ره صدا بَزنه. ٣٢ جَميَّتِي كه عيسى دور وَر
نيشته بينه، وه ره باوتنه: «ت مار و پراون
بيرون دَرنه و ت دِمبال گردينه.» ٣٣ عيسى

اَدوميه مَنطقه، اَرْدُن رودخانه اون دَس و صور
و صيدون دور وَر جَم، عيسى دِمبال بوردينه.
وَختي اون گَت جَميَّت عيسى يَموم كارائه خَوِر
بَشُنْسِنه، وه پلي بَييمونه. ٩ اون جَميَّت خاطري
كه اونجه دينه، عيسى شه شاگردون باوته تا
مَرِدْم وه سَر نَكِيته پتا لَتكا وه وسه آماده هاكانن.
١٠ چوون عيسى خَلِيا ره شفا هِدا بَييه، اين
وسه يَموم مريضون وه سَمَت هُجوم ياردينه
تا وه ره دَس هاكانن. ١١ هر وَخت پليد ارواح
عيسى ره ويندِسِنه، وه پيش پنه كِتنه و داد
زونه: «ت خِدائِه ريكا ئي!» ١٢ و عيسى وَشون
قَدغن كارده تا هيچ كسي پلي نارِن وه كي.

دِوازه رسول

١٣ عيسى پتا كوه سَر بُورده و اونايي كه
خواسه ره شه پلي صدا هاكارده. وَشون هم
وه پلي بَييمونه. ١٤ وه دِوازه نَفَر انتخاب
هاكارده و وَشون اِسْم رَسول بَييشته، تا وه
هِمراه دَوون و وَشون بَفَرسه تا مَرِدْم تَعليم
هاين، ١٥ و اين قِدرت و اِختيار دارن كه
دوها ره بيرون هاكانن. ١٦ اون دِوازه نَفَر كه
انتخاب هاكارده اينه بينه: سَمعون (كه عيسى
وه اِسْم پطرس بَييشته)؛ ١٧ يَعقوب و يوحنا
زِيدي ريكا ئون (كه وَشون اِسْم «بِوَأَنرَجس»،
يعني «رَعِد ريكا ئون» بَييشته)؛ ١٨ آندرياس،
فيلِپُس، بَرْتولْمَا، مَتَّى، توما، يَعقوب خَلْفَاي
ريكا، ثَدَاي، وطن پَرَسَت سَمعون، ١٩ و يهوذا
اَشْخَرِبوطي كه عيسى ره دِشَمين سَلِيم هاكارده.
٢٠ بعد عيسى سره بُورده و اَي جَميَّت
جَمع بينه، جوري كه حَتَّى وه و وه شاگردون
نَتوئِسِنه عِذا بَخَرِن. ٢١ وَختي عيسى فاميلون

بيروني مَرْدِم وَسِه، همه چي ره وَنِه مَثِلِ هِمراه
وَشونِ بَارَم؛ ١٢ تا:

«حَقِيقَتًا بَوِين، ولی نَفَهَمِن،
حَقِيقَتًا بَشْنُئِن، ولی وَشونِ حَالِی نَووه،
تا نَکِنِه بَرْدِگِرْدَن وَا مَرزِيده بَوُون!»

١٣ بعد عیسی وَشونِ بااوتِه: «این مَثِلِ
نَفَهَمِنِی؟ پَس چي طی مَثِلًا دِییه ره فَهَمِنِی؟
١٤ بَرزِگَر خِداائِه کِلَام کارِنِه. ١٥ بَعْضی مَرْدَم، راه
وَر تیم هائِه وارِنِه، هُمونجِه که کِلَام دَکاشته
بونه؛ اونا وَخْتِی که خِداائِه کِلَام اِشْنُئِنِه، شیطان
دَرجا اِنِه و کِلَامِی که وَشونِ دِلِه دَکاشته بَبِیهِ
ره، دَزْنِه. ١٦ بَعْضی مَرْدَم، سَنگلاخِ زَمینِ دِلِه
دَکاشته تیم هائِه وارِنِه؛ اونا وَخْتِی که کِلَامِ
اِشْنُئِنِه، دَرجا اَوِنِ خِشَالِی هِمراه قَبول کاندِنِه،
١٧ ولی چوون پَنِه نِدَارِنِه، فَقَط آتِ کم دَووم
یارِنِه. بعد وَخْتِی که خِداائِه کِلَامِ خَاطِرِی،
آزار اذیتِ دِلِه دَکِفِن، دَرجا شه اِیمونِ چِم
بَرگِرْدِنِه. ١٨ بَعْضی دِییه ظَلِی دِلِه دَکاشته تیم
هائِه وارِنِه، اِینا اَوِناییِنِه که خِداائِه کِلَامِ اِشْنُئِنِه،
١٩ ولی چوون وَشونِ دِل، دَنیا ره دَوَسِه و
وَشونِ چَش، مال و مَنَالِ دِیمالِ دَرِه و چِی دِییه
هَوَس شه دِلِ دِلِه دارِنِه، اِینانِه که خِداائِه کِلَامِ
خَفِه کاندِه و کِلَامِ بار نیارِنِه. ٢٠ ولی تِیمایِی که
خوارِ زَمینِ دِلِه دَکاشته بَبِیهِ؛ اَوِناییِنِه که خِداائِه
کِلَامِ اِشْنُئِنِه، اَوِنِ قَبول کاندِنِه و سِی، شَصت
و صد برابر بار یارِنِه.»

لَمپَا مَثِلِ

٢١ عیسی وَشونِ بااوتِه: «مَگِه لَمپَا ره یارِنِی
تا اَوِنِ سَر، سَرپوشِ بَبِیلِینِ یا اَوِنِ تَخْتِ پِنِ
بَبِیلِینِ؟ مَگِه اَوِنِ پایِه سَر نِیلِینِی؟ ٢٢ چوون
هیچ جا هِدا چي ای دَنیه که دِیار نَووه و
هیچ قایم هاکاردی دَنیه که بَر مِلا نَووه ٢٣ هر

وَشونِ بااوتِه: «مَ مار و پَرارون کِینِه؟» ٣٤ بعد
اَوِناییِی که وه دُور وَر نِیشتِه بَبِیهِ ره هَارِشِیهِ و
بااوتِه: «اِینا مَ مار و بَرارونِنِه! ٣٥ چوون هر
کِی که خِداائِه خواسِه ره به جا ببارِه، مَ پَرار و
خَوَاخِرِ وَا مَر.»

بَرزِگَر مَثِلِ

٣٤ آتِ گَش دِییه عیسی درِیائِه پَلِی تَعْلیمِ
هِدَائِی شُرُوعِ هاکاردِه. یَتِه خَلِه جَمْعِیَتِ
وه دور جَمعِ بَبِیهِ، جوری که مَجبورِ بَبِیهِ یَتَا
لَتکا که درِیائِه دِلِه دِییه ره سِوار بَووه و وه
دِلِه هَنِیشتِه، و تِیمومِ جَمْعِیَتِ درِیا لَو دَبِنِه.
٢ عیسی یَتِه خَلِه چِیا ره مَثِلِها هِمراه وَشونِ
یاد هِدا. وه اَوِنِ مَوقِعِه که داشتِه تَعْلیمِ دائِه
وَشونِ بااوتِه: ٣ «گوشِ هادِین! آنا روز یَتَا
بَرزِگَر تیمِ بَپاشِیَنِ وَسِه زَمینِ سَر بُورِدِه. ٤ وَخْتِی
تیمِ پاشِیهِ، آتِ گَم راه دِلِه دَکِتِه و پَرِنْدِه ها
بِییمونِه و اونا ره بَخُردِنِه. ٥ آتِ گَم دِییه سَنگلاخِ
زَمینِ دِلِه دَکِتِه که خَلِه گِلِ نِداشتِه. پَس زود
سَر بَکِشِیهِ، چوون اَوِنجِه گِلِ عَمِیقِ نَبِیهِ. ٦ ولی
وَخْتِی خِرَشِیدِ دَرِ بَبِیْتِمُو، بَسَوْتَنِه و چوون پَنِه
نَوَسِه بَبِیهِ خِشکِ بَبِیهِ. ٧ آتِ گَم تیمِ هم ظَلِی
هائِه دِلِه دَکِتِه. ظَلِی ها سَر بَکِشِیَنِ، اونا ره
خَفِه هاکاردِنِه و اَوِنِ تیمِ ها بار نیارَدِنِه. ٨ ولی
بَقِیهِ تیمِ ها خوارِ گِلِ دِلِه دَکِتِه و نوچِ بَزونِه،
سَر بَکِشِیَنِ، بار ببارَدِنِه و زیادِ بَبِیهِ، بَعْضی سِی،
بَعْضی شَصت و بَعْضی صد برابر بار ببارَدِنِه. ٩
بعد عیسی بااوتِه: «هر کِی گوشِ شِینوا دارِنِه،
بَشْنُئِه.»

١٠ وَخْتِی که عیسی تینا بَبِیهِ، اَوِنِ دِوازْدِه نِفِرِ
و اَوِناییِی که وه دور وَر دَبِنِه مَثِلِها خُورِی وه
چِمِ پَرَسِیَنِ. ١١ عیسی وَشونِ بااوتِه: «خِداائِه
پادشاهِی رازِ بَقَهْمِیْسِنِ شِما ره هِدا بَبِیهِ، ولی

عيسى دريائه ڪلاڪ آروم ڪانده

٣٥ اون روز، وَختي نِماشون بَرسيه، عيسى شه شاگردون بااوتہ: «ٻئين دريائه اون دَس بُوريم.» ٣٦ وَشون جَميَتِ تُرڪ هاگردنه (وَر ڄم بورنده) و عيسى ره هَمون لتکا! هِماره که وه دلہ نيشته بييه، شه هِماره بُورنده. چن تا لتکا! دييه هم داشتنه وَشون هِماره شينه. ٣٧ يهوِي دريا ره گَتِ ڪلاڪ بييته. موج ها جوري لتکا! گش خارده که نزیک بييه لتکا اوه ڄم پَر بَووه. ٣٨ ولي عيسى لتکا! دِمبال، شه سَر پتا مُتکا! سَر بيپشته بييه و بَخواته بييه. شاگردون وه ره بيدار هاگردنه و بااوتہ: «اِسا، تِ وسه مهم نييه ذره هِلاک بوميم؟» ٣٩ عيسى پِلند بييه و وا ره تَثير بَرَو و دريا ره بااوتہ: «ساکت بَواش! آروم بَير!» بعد وا اِست هاکارده و همه جا کاملاً آروم بييه. ٤٠ بعد شه شاگردون بااوتہ: «چه اين طي بَترسيني؟ همتي ايمون نِدارني؟» ٤١ وَشون دِل بَدجور تَرَس دَکته بييه، هَمدييه ره گاتنه: «اين کي که حَتّي وا و دريا هم وه ڄم اطاعت کاندينه!»

عيسى پتا دَو بَرَو مَردي ره شفا دِنه

٥ وَشون دريائه اون دَس، گراسيان مَنطقه بُورنده. ٢ وَختي عيسى لتکا! ڄم چَر بييمو، پتا مَردي که پَلِيد روح داشته، دَرجا قَبْرسون ڄم بيرون بييمو و وه هِماره چش به چش بييه. ٣ اون مَردي قَبْرسونِ دلہ زَنديگي ڪارده و دييه هيچ کي تَنونسه حَتّي زَنجيل هِماره هم وه ره دَوِنده. ٤ چوون چن گش وه ره غُل و زَنجيل ها هاکارده بينه و دَوسه بينه، ولي وه زَنجيل ها ره پاره هاکارده بييه و اون آهنايي که وه لينگ گش دَوسه بينه ره پشکسه بييه. هيچ گس قَد نَرسيه وه ره آروم داره. ٥ شو و روز قَبْرسون

کي گوش شِنوا دارنه، بَشُنْته.» ٢٤ بعد عيسى وَشون بااوتہ: «مواظب بوئين چي اِشُنْني. هر دَئيلِ هِماره که هادين هَمون دَئيلِ هِماره، حَتّي وِيشتر هم عَوَض گِرِني. ٢٥ چوون اوني که دارنه ره وِيشتر هِدا بونه و اوني ڄم که نِدارنه، حَتّي اونچي که دارنه هم تَبيته بونه.»

لو بَکشيهِ تيم مَثِل

٢٦ عيسى وَشون بااوتہ: «خِداثه پادشاهي پتا مَردي ره موندنه که زمينِ سَر، تيم پاشنه. ٢٧ شو و روز، چه اون مَردي خو دلہ دَووه و چه بيدار بوئه، تيم نوچ زنده و لو گشنه. ولي اون مَردي نَدونده چه طي اين اِتفاق گِفته؟ ٢٨ زمين خِد به خِد بار دِنه: اَوّل ساقه لو گشنه، بعد خوشه دِرس بونه و بعد خوشه تيم ڄم پَر بونه. ٢٩ ولي وَختي تيم بَرسيه، بَرزگر دَرجا شه داسي گِرنه، چوون درو مووقه بَرسيه.»

خردلِ تيم مَثِل

٣٠ عيسى وَشون بااوتہ: «خِداثه پادشاهي چي ره موندنه، يا چه مَثِلِ هِماره اون تُوَضيح هاديم؟ ٣١ خِداثه پادشاهي خَرْدلِ تيم واريه. خردل، کِچيکترين تيمي که اون زمينِ دلہ ڪارِنه، ٣٢ ولي وَختي دَکاشته بَووه، لَو گشنه و باغِ تيموم گِياهُون ڄم گَت تَر بونه و گَت چله يازنه، جوري که آسمونِ پَرِنده ها توندينه اون سايه بِن کلي بَسازن.» ٣٣ عيسى تا اونجه که تونسينه بَقَهَمِن، خَله اين طي مَثِلِ هاڻه هِماره، خِداثه ڪَلامِ وَشونِ وسه گاته. ٣٤ وه به چز مَثِلِ هِماره، جور دييه اي وَشونِ هِماره گَب نَرَو؛ ولي وَختي شه شاگردون هِماره خَلوتِ جا دَبييه، همه چي ره وَشونِ وسه تُوَضيح دائه.

ندا و وه ره باوته: «سره، شه رَفَقُون پلي بور و وشون بار خداوند ت وسه چي هاكارده و چي طی ت ره رَحْم هاكارده.»^{٢٠} اون مردی هم بُورده و دِكاپوليسِ منطقه دله اعلام هاكارده كه عیسی وه وسه چي هاكارده، تَمومِ مردم حیرون بینه.

عیسی پتا زنا و کیجا ره شفا دنه

^{٢١} عیسی آت گش دیه لَتکا هِمراه دَریا اون دَس بُورده. دریالو، یته خله جَمیّت وه دور جَمع بینه.^{٢٢} بعد پتا از یهودیون عبادتگاهِ رئیسون که وه اسم یایروس بییه، بییمو و وختی عیسی ره بدینه وه لینگ دَکته^{٢٣} و خواهش تَمّا هِمراه وه ره باوته: «مِ کِچیکِ کیجا دره مییرنه. پرو و شه دَس وه سر بییل تا شفا ییره و زنده بَمونه.»^{٢٤} عیسی هم وه هِمراه بُورده. یته خله جَمیّت هم عیسی دِمبال راه دَکته. وشون هر ظریفِ جَم، وه ره فشار یاردنه.^{٢٥} اونجه پتا زنا دیه که دِوازه سال خونریزی داشته.^{٢٦} وه طیبیون دَس بِن خله زَجَر بَکشیه و تَموم شه دارایی ره خَرَج هاكارده بییه؛ ولی عوضِ این که بهتر بَوه، بَدتر بییه بییه.^{٢٧} این زنا عیسی خوری بَشُسه بییه، و جَمیّت دله بییمو و عیسی دِمبال سر وه قَوا ره دَس هاكارده.^{٢٨} چوون شه پلي گاته: «اگه خَتی وه قَوا ره هم دَس هاكَنِم، شفا گیرمه.»^{٢٩} درجا وه خونریزی قَطع بییه و شه تِن دله وه ره حالی بییه که شه مریضی جَم شفا بییته.^{٣٠} عیسی درجا بَهْمسه که پتا قُوت وه جَم بیرون بورده. پَس جَمیّت دله شه دور وِر هارشیه و پَرسیه: «کی م قَوا ره دَس هاكارده؟»^{٣١} وه شاگردون وه ره باوته: «ویندی مردم هر از ظریف ت ره فشار یارننه؛ اون وخت گانی، کی م ره دَس هاكارده»^{٣٢} ولی عیسی شه دُور وِر إِشائه تا

دله و تپه ها! سر داد گشیه و سَنگِ هِمراه شه ره رَحْم زیلی کارده.^٦ وختی اوه مردی عیسی ره دور راهِ جَم بدینه، دوو هِمراه بییمو و عیسی لینگ دَکته.^٧ وه شونگِ بَکشیه و باوته: «ای عیسی، خدائه متعالی ریکا، م هِمراه چي کار دارنی؟ ت ره خدا قَسم دِمه م ره عذاب ندی!»^٨ چوون عیسی داشته وه ره گاته: «ای پلید روح، این مردی جَم بیرون پرو!»^٩ عیسی وه جَم پَرسیه: «ت اسم چیه؟» وه باوته: «م اسم لَشگر؛ چوون اِما خله زیادیمی.»^{١٠} و عیسی ره خله التماس هاكارده که وشون اون منطقه جَم بیرون نَکنه.^{١١} اون دُور وِر تپه هائه سر، پتا گَتِ رَمه خي داشته غذا خارده.^{١٢} پلید ارواح عیسی ره التماس هاكاردنه، باوته: «اِما ره خي هائه دله بَقَرس؛ بییل وشون دله بُوریم.»^{١٣} عیسی وشون إِجازه هدا. پلید ارواح بیرون بییمونه و خي هائه دله بُوردنه. اون رَمه دله حدودِ دِ هزارتا خي دَیبه، خي ها تپه سَراشیبی جَم دریائه سَمَت بوردنه، اون دله دَکته و اوه دله غرق بینه.

^{١٤} خي گَالشون دَر بُوردنه و این جَریان شَهر و روستا! دله تَعریف هاكاردنه، مردم هم بیرون بییمونه تا اونچی إِتفاق دَکته بییه ره بَوین.^{١٥} وشون عیسی پلي بییمونه و وختی بدینه اون دِو بَزو مردی که قَبلاً اون لَشگر گرفتار بییه، اِسا لَواس دَکارده و عاقل اونجه نیشته، تَرسینه.^{١٦} اونای که این جَریانِ بدینه بینه، هر چي اون دِو بَزو مردی و خي هائه وسه إِتفاق دَکته بییه ره، مردم وسه تَعریف هاكاردنه.^{١٧} اونا عیسی ره التماس هاكاردنه که وشون منطقه جَم بیرون بُوره.

^{١٨} وختی عیسی داشته لَتکا سِوار بونسه، اون مردی که قَبلاً دِو بَزو بییه، عیسی ره خواهش تَمّا هاكارده وه هِمراه بُوره.^{١٩} ولی عیسی إِجازه

يهوديون مقدس شنبه، عبادتگاه دله بورده و اونجه تعليم دائه. خيليا وختي وه گپ ائشنسه بهت كاردنه و گائنه: «اين مردی اين ره كجه چم به دس بيارده؟ اين چه حكمتي كه وه ره هدا بيه؟ اين چه معجزاتي كه وه انجام دنه؟»^۳ مگه وه همون نجار نبيه؟ مگه مريم ريكا نبيه و مگه يعقوب، يوشا، يهودا و شمعون برار نبيه؟ مگه وه خواخرون اينجه، آمه ميون زندگي نكاندنه؟»^۴ اين وسه عيسي چم نارحت بينه. عيسي وشون باوته: «پتا پيغمبر هر جا حرمت ايپلنه به جز شه شهر و شه فاميلون و شه خانواده دله!»^۵ عيسي نتونسه اونجه هيچ معجزه‌اي هاكانه، به جز اين كه شه دس چن تا مريض سر بيسته و وشون شفا هدا.^۶ وه وشون بيايموني چم تعجب هاكارده بيه. بعد، عيسي اون منطقه روستاها دله گرډسه و مردم تعليم دائه.

عيسي دوازه رسول فرسندنه

^۷ عيسي شه دوازه شاگرد صدا هاكرد و اونا ره دتا دتا بفرسيه و وشون قدرت و اختيار هدا تا پليد ارواح ره مردم چم بيرون هاكائن.^۸ عيسي وشون قديغن هاكارده تا: «سفر وسه، هيچي جز پتا دس چو شه همراهِ نيرين؛ نا نون، نا كلوار و نا شه گير قيش دله، پول.^۹ شه لينگ كوش دكئين، ولي اضافي چمه نكئين.^{۱۰} عيسي آي هم وشون باوته وختي پتا سره دله شونني تا وختي اون محل دله درني، اون سره دله بمونين.^{۱۱} و اگه جاي شما ره قبول نكاردنه، يا شما گپ گوش ندانه، وختي اونجه چم شونني شه لينگ گرد خاك بتيكونين، تا عليه وشون پتا شهادت بوئه كه خدا وشون مجازات كنده.»^{۱۲} پس وشون بُورده، مردم اعلام كاردنه كه ونه توبه هاكائن.^{۱۳} وشون

بوينه كي اين كار هاكارده.^{۳۳} پس اون زنا كه دونسه چي وه سر بييمو، ترس و لرز همراهِ بييمو، عيسي لينگ دكته و تموم حقيقت وه ره باوته.^{۳۴} عيسي وه ره باوته: «كيجا، ب ايمون ت ره شفا هدا. بور به سلامت و اين مريض چم شفا تير!»

^{۳۵} عيسي همتي داشته گب زوئه كه چن نفر عبادتگاه رئيس سره چم بييمونه و باوته: «ب كيجا بمرده! ديهه چه اسا ره رحمت دني؟»^{۳۶} ولي عيسي وختي وشون گپ پشسه، عبادتگاه رئيس باوته: «نترس! فقط ايمون دار.»^{۳۷} و اجازه ندا به جز پطرس و يعقوب و يعقوب برار يوحنا، هيچ كي ديهه وه ديمبال بُوره.^{۳۸} وختي عبادتگاه رئيس سره برسینه، عيسي بديئه اونجه قيامت و مردم پلند صدا ره همراهِ برمه زاري و موري كاندنه.^{۳۹} پس دله بُورده و وشون باوته: «چه شونگ شيون و برمه زاري كانديني؟ كيجا نمرده، بلكه بخواته.»^{۴۰} وشون عيسي سر بخنديسسه، ولي عيسي تموم وشون بيرون هاكارده و كيچائه پير مار و همين طي شاگردوني كه وه همراهِ دينه ره شه همراهِ بيهته و اونجه اي كه كيچا ديهه، دله بُورده.^{۴۱} عيسي كيچائه دس بيهته و وه ره باوته: «تاليتا كوم!» يعني: «اي كچيك كيچا، ت ره گامبه پرس!»^{۴۲} اون دوازه ساله كيچا درجا پلند بيهه و راه دكته. وشون اين اتفاق چم خله بهت هاكارده.^{۴۳} عيسي وشون قديغن هاكارده كه نيپلن هيچ كي اين اتفاق چم خوردار بووه، و وشون باوته كه اون كيچا ره يه چي هادن بخره.

ناصره مردم عيسي ره رد كاندنه

عيسي اونجه چم بورده و شه شهر بييمو، شاگردون هم وه ديمبال بُورده.^۲ عيسي

٢٢ هيرودياڻه کيڄا مجلس ډله بښمو و سِما هاکارده و هيروديس و وه مهمونون خِشال هاکارده. اون وخت پادشاه کيڄا ره باوته: «هر چي دوس دارني م ڄم بخوا که ت ره ډمبه.» ٢٣ وه قسيم بخُرده و کيڄا ره باوته: «هر چي م ڄم بخوائی، ت ره ډمبه، حتی اگه م مملکت نصف هم بخوائی، ت ره ډمبه.» ٢٤ کيڄا بيرون بُورده و شه مار باوته: «چی بارم؟» وه مار باوته: «بار يحيي تعمیددهنده گله ره خوامبه.» ٢٥ کيڄا درجا عجله همره پادشاه پلی بردگرده و باوته: ت ڄم خوامبه آلان يحيي تعمیددهنده کله ره پتا مځمه ډله م ره هادی.» ٢٦ پادشاه خله نارخت بښه، ولی شه قسيم خاطري و شه مهمونون جرمت وسه نخواست کيڄانه خواسه ره رد هاکانه. ٢٧ پادشاه درجا پتا جلاد بفرسيه و دستور هدا يحيي گله ره بياره. جلاد بُورده، زندون ډله يحيي گله ره وه تن ڄم سيوا هاکارده ٢٨ و وه کله ره پتا مځمه ډله بيارده و کيڄا ره هدا. کيڄا هم اون شه مار هدا. ٢٩ وختي يحيي شاگردون اين بښسینه، بښمونه و وه جنازه ره بښينه و مقبره ډله بښينه.

عيسى پنج هزار نفر غذا ډنه

٣٠ رسولون، عيسى پلی بردگرديسه و هر چي که هاکارده بښه و تعليم هدا بښه ره وه ره باوته. ٣١ عيسى وشون باوته: «م همره پتا خلوت جا پټين و ات کم له بورين.» چوون آنده مردم ايتمونه و شينه که وشون حتی نتونينه هيچي بخرن. ٣٢ پس تيناري، لټکا همره پتا خلوت جا، بورده. ٣٣ ولی وختي داشينه شينه، خيليا وشون بدينه و بښناسينه. و مردم تموم شهرها ڄم پياده به اون محل دوو بښينه و پشتر از وشون اونجه برسینه. ٣٤ وختي عيسى

يته خله ډوها ره مردم ڄم بيرون هاکارده و يته خله مريضون راغون همره مسح هاکارده و شفا هدانه.

يحيي تعمیددهنده بکوشتن

١٤ اين جريان هيروديس پادشاه گوش برسېه، چوون عيسى آوازه همه جا ډپته بښه. بعضي از مردم گاتنه: «اين مردی همون يحيي تعمیددهنده که مرده هائ ڄم زنده بښه. همين وسه تونده اين اين طی معجزاتي هاکانه.» ١٥ بقیه گاتنه: «ايلياڻه پغمير.» بعضيا هم گاتنه: «وه پتا پغمير، قديمي پيغمبرون واري.» ١٦ ولی وختي هيروديس اين بښسه، باوته: «اين همون يحيي که من وه گله ره وه تن ڄم سيوا هاکارده و آلان مرده هائ ڄم زنده بښه!»

١٧ چوون هيروديس بښه که دستور هدا يحيي ره بيرن و وه ره ډونډن و زندون ډله ډم هادن. هيروديس اين کار هيرودياڻه خاطري هاکارده بښه. هيروديا، پشتر فليپس زنا بښه که آلان هيروديس وه همره آروسي هاکارده بښه. ١٨ چوون يحيي هيروديس باوته بښه: «حلال نييه ت شه پرار زن همره ډووی.» ١٩ پس هيروديا يحيي ڄم کينه داشته و خواسه وه ره بکوشه، ولی نتونسه. ٢٠ چوون هيروديس يحيي ڄم ترسيه، چوون که ډونسه يحيي صالح و مقدس مرديه، اين وسه بښه که وه ڄم محافظت کارده. هر وخت يحيي گپ اښسه، خله پريشون بونسه. ولی همتي هم خشيالي همره وه گپ ها ره گوش دانه.

٢١ هيروديا سراجر پتا فرصت پي دا هاکارده. هيروديس شه زاد روز وسه پتا مهموني بښته و درباريون و شه لشکر فرماندهون و جليل منطقه گت گت ها ره دعوت هاکارده.

^{۴۷} وختی شو بییه، لتکا دریائه میون برسیه و عیسی خشکی دله تبنا بییه. ^{۴۸} عیسی بدینه که شاگردون زحمت همراه پارو زندینه، چوون برعکس وا زوئه. حدود ساعت سه نصف شو، عیسی همون طی که دریائه سر راه شیه وشون سمت بورد و خواسه اونائه ور چم رد بووه. ^{۴۹} ولی وختی شاگردون عیسی ره بدینه که دریائه سر راه شونه، گمون هاگردنه پتا روح و داد بزونه، ^{۵۰} چوون تموم وشون وه بدین چم وحشت هاکارده بییه. ولی عیسی درجا وشون همراه گب بز و باوته: «هَل نَخورین، مِنِیمه. تَرَسین!» ^{۵۱} بعد لتکا دله، وشون پلی بُورده و وا ایست هاکارده. وشون بد جور بهت هاکارده بییه ^{۵۲} چوون نونا! معجزه ره نفهمسه بییه، بلکه وشون دل سنگ بییه بییه.

عیسی مریضون جنیسارت دله شفا دنه

^{۵۳} وختی اوه اون دس برسیه، جنیسارت ملک دله بییمونه و همونجه لنگر دم هدا. ^{۵۴} وختی لتکا چم چر بییمونه، مردم درجا عیسی ره بشناسینه ^{۵۵} وشون دوو بییتنه و تموم اون منطقه دله بوردنه و مریضون وشون لا همراه، هرجا که ایشینه عیسی اونجه دره، وُردنه. ^{۵۶} عیسی هر روستا و شهر و زمین سر که شیه، مردم، مریضون میدونا! سر ایپشینه و وه چم خواهش تمنا کاردنه که اجازه هاده تا مریضون فقط وه قواشه یک دس بزین؛ و هر کی دس کارده، شفا گته.

دل پایی

V علمائه فرقه فریسی، بعضی از تورات مَلَمون همراه که اورشلیم شهر چم بییمونه، عیسی پلی، جمع بییه ^۲ وشون بدینه که عیسی بعضی از شاگردون نجس دس

لتکا! چم چر بییمو، یته خله جمیّت بدینه و وه دل، وشون وسه بسوته، چوون بی چپون گسفن واری بییه. پس خله چیا ره وشون تعلیم هدا. ^{۳۵} نماشون دم، وه شاگردون وه پلی بییمونه و باوئنه: «اینجه دور جا و دره شو بونه. ^{۳۶} مردم راهی هاکان تا دور ور زمین و روستاها! دله بورن و یه چی شه بخردنه و سه بخزین.» ^{۳۷} ولی عیسی وشون باوته: «شما شه یه چی وشون هادین تا بخرن.» باوئنه: «خوانی بوریم و دویست دینار اندا نون بخزینیم و وشون هادیم تا بخرن؟» ^{۳۸} عیسی وشون باوته: «چن تا نون دارینی؟ بورین و هارشین.» وشون بعد از اینکه خور بییتنه باوئنه: «پنج تا نون و دتا مائی.» ^{۳۹} بعد عیسی شه شاگردون دستور هدا تا تموم مردم دسه دسه هاکاین و سبزه سر هنیشونن. ^{۴۰} این طی شاگردون، مردم صد تایی و پنجاه تایی دسه هائه دله، پنه سر هنیشانینه. ^{۴۱} بعد عیسی پنج تا نون و دتا مائی ره بییتنه و آسمون هارشیه و شکر هاکارده. نونا ره تیکه هاکارده و شه شاگردون هدا تا مردم پلی بییلن؛ دتا مائی ره هم همه میون رسد هاکارده. ^{۴۲} همه وشون بخردنه و سیر بییه، ^{۴۳} وختی شاگردون اضافی بییمو نون تیکه و خرده مائی ها ره جمع هاگردنه، دوازه تا زمیل پر بییه. ^{۴۴} اون مردا که نون بخردنه پنج هزار نفر بییه.

عیسی اوه سر راه شونه

^{۴۵} درجا عیسی شه شاگردون بفرسیه تا همون طی که وه جمیّت مرخص کانه، پتا لتکا سوار بوون و قبل از وه به بیت صیدا شهر که دریائه اون دس بییه، بورن. ^{۴۶} عیسی بعد از اینکه جمیّت راهی هاکارده، شه کوه سر بُورده تا دعا هاکانه.

چَم آدِمي وجودِ دِلِه بوره و بَتونه وه ره نَجس هاكانه، بلكه اون چيزايي كه آدِمي وجود چَم بيرون انه، وه ره نَجس كنده. [۱۶ هرکي گوش شنوا دارنه، پِشْنه!]

۱۷ عیسی بعد از اون كه جَمِيتِ ترك هاكارده (پلي چَم بورده) و سره بييمو، وه شاگردون اون مِثِلِ مَعْنی ره وه چَم پِرسينه. ۱۸ عیسی وشونِ باوته: «شما هم نَقَهْمِني؟ مگه ندوندي اونچي كه بيرون چَم آدِمي وجودِ دِلِه انه، نَتونده وه ره نَجس هاكانه؟ ۱۹ چوون وه دِلِ دِلِه نَشونه، بلكه وه اِشِكِ دِلِه شونه و بعد دَفْع بونه.» عیسی شه اين گِبِ همراه، باوته كه تَموم غِذاها پاكينه. ۲۰ عیسی باوته: «اونچي آدِمي وجود چَم بيرون انه، اون كه آدِمي ره نَجس كنده. ۲۱ چوون آدِمي وجود و دِلِ چَم هسه كه: پليد خيال، فاسقي، دَرِي، قتل، زنا هاكاردن، ۲۲ طَمَع، شَرارت، حيله، هرزگي، خَسودی، تَهْمَت، غِرور و نَقَهْمی بيرون انه. ۲۳ تَموم اين بَد چيائه كه آدِمي وجود چَم بيرون انه و وه ره نَجس كنده.»

فينيقيه اي زنائه ايمون

۲۴ عیسی اونجه ره ترك هاكارده (چَم بورده) و صور و صيدونِ مَنطَقَه بورده، پِتا سره دِلِه بُورده؛ و نِخواسه هيچ كي خُوردار بَووه. ولی آي هم نَتونسه شه ره جا هاده. ۲۵ پِتا زنا كه وه كِچِك كيجا پليدِ روح داشته، وَختي عیسی خُوري بَشْنه، دَرجا بييمو و عیسی لينگ دَكته. ۲۶ اون زنا غير يهودی و فينيقيه سوريه چَم بييه. وه عیسی ره التماس هاكارده كه دِو وه كيجائه چَم بيرون هاكانه. ۲۷ عیسی اون زنا ره باوته: «ببيل اَوَّل وَچون سير بَوون، چوون دِرس نييه وَچون نونِ بَريم و سكا پيش دِم هاديم.» ۲۸ ولی اون زنا عیسی ره باوته: «آره،

همراه، يعنی نَشسه دَسِ همراه، غِذا خوارينه. ۲ فریسيون و تَموم يهوديون، طبقِ مشايخِ رَسَم و رسوم، تا شه دَسِ خوار نَشورن، غِذا نَخارينه. ۴ وَختي بازار چَم انه، تا دَشور نَشور نَكِنن هيچي نَخارينه. همين طي هم خَله رَسَم و رسوم! ديبه ره هم انجام دِنه، مِثِلِ پياله، لَوه، مِرسی كاس گچه و ميزِ بَشْسِنه. ۵ فریسيون و توراتِ مَلَمون عیسی چَم پِرسينه: «چه ب شاگردون طبقِ مشايخِ رَسَم و رسوم رفتار نَكارينه و نَجس دَسا! همراه غِذا خارينه؟» ۶ عیسی وشونِ باوته: «اِشْعِيا! پِغْمِرِ شِما درويون وسه چنده خوار پيشگويي هاكارده! همون طي كه بَنوشته بيبه،

»این قوم شه زوونِ همراه م ره حرمت ايپلننه،

ولی وشونِ دِلِ م چَم دُور.

۷ وشونِ بي خدی م ره پَرَسش كاندنه،

و وشونِ تَعْلیم فَقَطِ اِنسانِ حَكِم.»

۸ شِما خِدائِه حَكِم ول كاندینی و آدِمِ رَسَم و رسومِ گش نَجَسِيبَنی.»

۹ و وشونِ باوته: «شِما زرنِگي همراه خِدائِه

حَكِم رَد كاندینی تا شه رَسَم و رسوم دارين!

۱۰ چوون موسی باوته، "شه پير مارِ اِحترام ببيل،" و "هرکي شه پير مارِ ناسزا باره، حتماً

ونه وه ره بَكوشن" ۱۱ ولی شِما گاني اگه يه نَفَر

شه پير مارِ باره: "هر گِمَكِي كه شِما ره ونه

هاكائيم، خِدائِه كارِ وسه وَقف هاكاردمه ۱۲ اين

طی ديبه شِما نيپلِنی وه هيچ كاری شه پير مارِ

وسه هاكانه. ۱۳ اين طی شِما شه رَسَم و رسوم

همراه، كه اونا ره بَقِيه ره هم گاني، خِدائِه كِلَام

نَدید گِرنی و خَله اين طی كارا كاندینی.»

۱۴ عیسی آت گش ديبه مَرَدِمِ شه پلي صدا

هاكارد و وشونِ باوته: «شِما همه م گِبِ گوش

هادين و اين بَقَهْمين: ۱۵ هيچي دَنِييه كه بيرونِ

همراه دَرنه و بَخُردنه وسه هيچي نِدارننه. ^۳ اگه وشون وشنا راهي هاكڼم تا شه سره بورن، راه دِلَه ضَعَف كاندنه، وشون چم بعضيا دور راه چم بِيَمونه. ^۴ شاگردون وه چواب بااوتنه: «چه طي يه نَفَر تونده اين دور جائه دِلَه، اين مَرَدِم سِر هاكڼدڼ وسه نون فراهم هاكانه؟» ^۵ عيسی وشون چم پُرسِيه: «چن تا نون دارنڼ؟» بااوتنه: «هفت تا.» ^۶ عيسی جَمِيَّت دَسْتور هدا تا بِنه سِر هِنِيشِن. بعد، هفت تا نون بِيِيته و بعد از شكر هاكڼدڼ، تيكه هاكڼده، شه شاگردون هدا تا مَرَدِم پيش بِيِلن؛ و شاگردون هم اونا ره جَمِيَّت پيش بِيِيشتنه. ^۷ وشون چن تا كِچِيك مائی هم داشتنه. عيسی اونا ره بَرَكْت هدا و بااوتنه تا اونا ره هم مَرَدِم پيش بِيِلن. ^۸ همه بَخُردنه و سِر بِنه و هفت تا زَمْبيل پر، خرده چيا جَمع هاكڼدنه. ^۹ اونجه حدود چهار هزار نَفَر دِيِنه. بعد عيسی جَمِيَّت مَرَحَص هاكڼده ^{۱۰} و درجا شه شاگردون همراه لَتكا سوار بِييه و دَلْمَانَوْتِه مَنطَقه بُورده.

فريسيون پتا آسموني نَشونه خواننه

^{۱۱} علما! فِرَقه فَرِيسِي عيسی پلي بِيَمونه و بَحْث هاكڼدڼ وه همراه شروع هاكڼدنه. وشون عيسی آزمود هاكڼدڼ وسه، وه چم پتا آسموني نَشونه بَخواسنه. ^{۱۲} عيسی شه دِل چم پتا آه بَكشيه و بااوتنه: «چه اين نَسْل نَشونه دِمبال دَرنه؟ حَيَقَتاً، شما ره گامبه، اين نَسْل هيچ نَشونه ای هدا نُونه.» ^{۱۳} بعد وشون چم سيوا بِييه و آي لَتكا سوار بِييه، اوډه اونا دَس بُورده.

هیروديس و فريسيون خميرمايه

^{۱۴} شاگردون ياد هاكڼده بينه شه همراه نون بِيِرِن، و لَتكا! دِلَه پتا نون ويشتري نداشتنه. ^{۱۵} عيسی وشون گوشزد هاكڼده و بااوتنه:

آقا، ولي حَتّي سكا هم خِرده چيایي كه وچون سفره چم گلنه ره خوارننه.» ^{۱۶} عيسی اونا زنا ره بااوتنه: «تِ اين گِبِ خاطري، بور كه دِو تِ كيچائه چم بيرون بِيَمو!» ^{۱۷} اونا زنا شه سره بورده و بَدِيئَه وه وچه لا دِلَه دراز بَكشيه و دِو وه چم بيرون بُورده.

عيسی پتا غول مَردي ره شفا دِنه

^{۱۸} بعد عيسی صور مَنطَقه چم بَرَدِگَرْدَسِه و صيدون راه چم، جَلِيلِ دريا بُورده. وه دِكاپولِيس مَنطَقه چم داشته رد بونسه. ^{۱۹} اونجه پتا مَردي ره عيسی پلي بياردنه كه هم غول بِييه و هم وه زوون گِته. وشون عيسی ره التماس هاكڼدنه شه دَس اونا مَردي سِر بِيِيله. ^{۲۰} عيسی اونا مَردي ره جَمِيَّت چم بيرون بَكشيه، پتا گوشه بُورده و شه انگوس وه دِتا گوش دِلَه بِيِيشته. بعد خِيلِيك دِم هدا و اونا مَردي زوون كَش بَزو. ^{۲۱} عيسی آسموني هارشييه، پتا آه بَكشيه و اونا مَردي ره بااوتنه: «اَقَاتاح!» - يعنی «واز بَواش!» ^{۲۲} درجا اونا مَردي گوش واز بِييه و وه زوون راه دَكْتِه و راحت گِب بَزو. ^{۲۳} عيسی وشون قَدِغَن هاكڼده كه اين جريانِ هيچ گِس پلي نارين. ولي هر چي ويشتري وشون قَدِغَن كرده، ويشتري اين جريانِ چم گِب زونه. ^{۲۴} مَرَدِم كه خَلَه پَهت هاكڼده بينه، گاتنه: «هر كاري هاكڼده، خوار؛ وه حَتّي غولا گوش و لالا زوون واز كنده»

عيسی چهار هزار نَفَر غذا دِنه

۸ همون روزا، آي يته خَلَه جَمِيَّت عيسی دور جَمع بِنه و چوون هيچي بَخُردنه وسه نِداشتنه، عيسی شه شاگردون شه پلي صدا هاكڼده و وشون بااوتنه: ^۱ «م دِل اين جَمِيَّت وسه سوزنه، چوون آلان سه روز م

پطرس، عیسی خوری اعتراف کاندہ

۲۷ عیسی شه شاگردون همراه قیصریه فیلیپی دور وَر روستاها بُورده. راه دله، شه شاگردون چم پرسیه: «مردمِ نَظَرِ مِن کیمه؟» ۲۸ وشون باوته: «بعضیا گانه یحیی تعمیددهنده هسی، بعضیا گانه ایلیائه پیغمبری و بعضی دیه هم گانه یتا از پیغمبرونی.» ۲۹ عیسی وشون چم پرسیه: «ولی شما گانی مِن کیمه؟» پطرس جواب هدا: «ت مَسِیح موعودی.» ۳۰ عیسی وشون بدجور قدغن هاکرده که وه خوری هیچ کسِ پلی هیچی نارن.

عیسی، شه بَمرَدَن و زنده یِینِ پشگویی کاندہ

۳۱ اون وَخت عیسی شروع هاکرده وشون تعلیم هدائن که ونه انسان ریکا خله عذاب بکُشه و مَشایخ و مَعْبِد گت گت کاهنون و تورات مَلَمون وه ره زِد هاکاین، ونه وه ره بکُوشن و بعد از سه روز آی زنده بَووه. ۳۲ عیسی این گب واضح وشون باوته، پطرس وه ره یتا گوشه بُورده و شروع هاکرده وه ره تَشَر بَزوئن. ۳۳ ولی عیسی بَرَدِگِرْدسه، شه شاگردون هارِشیه و پطرس تَشَر بَزوئه و باوته: «ای شیطان! م چم دور بَواش، چوون ت فکر و خیال، آدمی چم، نا خدائه چم.»

۳۴ عیسی جَمِیت، شه شاگردون همراه شه پلی صدا هاکرده و وشون باوته: «اگه کسی بِخَوائِه م دِمبال بَیّه، ونه شه جان چم بگِذرِه، شه صلیب بیره و م دِمبال بَیّه.» ۳۵ چوون هر کی بَخَوائِه شه جانِ نِجات هاده، اونِ از دَس دِنه؛ ولی هر کی م خاطری و انجیلِ خاطری شه جانِ از دَس هاده، اونِ نِجات دِنه. ۳۶ آدمی و سه چه نَفعی دارنه تَموم دِنیا ره داره ولی شه جانِ از دَس هاده؟ ۳۷ آدم شه جانِ عَوُض چی تونده

«مِوَاطِب بویئن، فَرِسیون و هیرودیس خمیرمایه چم دوری هاکاین.» ۱۶ پس شاگردون این خوری که نون نِدارننه همدیه همراه بحث هاکردن شروع هاکردنه. ۱۷ عیسی که این دَوْنسه، وشون باوته: «چه این خوری که نون نِدارنی همدیه همراه بحث کاندینی؟ همتی هم نَدوندنی و نَفْهَمینی؟ مگه شمه دِل سَنگ؟» ۱۸ چش دارنی و نَویندنی؟ گوش دارنی و نِشْنینی؟ مگه یاد هاکردینی؟ ۱۹ وَختی اون پَنج هزار نَفَر غِذا هِدامه، چن تا زَمبیل پر، خِرده چیا جمع هاکردینی؟» باوته: «دوازده تا زَمبیل.» ۲۰ «و وَختی اون چهار هزار نَفَر غِذا هِدامه، چن تا زَمبیل پر، خِرده چیا جمع هاکردینی؟» باوته: «هَفْت تا زَمبیل.» ۲۱ عیسی وشون باوته: «همتی هم نَفْهَمینی؟»

عیسی بیت صیدلا دله یتا کورِ مَرَدی ره شِفا دِنه

۲۲ وَختی وشون بیت صیدلا شَهرِ دله بَرسینه، چن نَفَر یتا کورِ مَرَدی ره عیسی بَلی بیاردنه، وه ره التماس هاکردنه وه سَر دَس ببیلّه. ۲۳ عیسی اون کورِ مَرَدی دَس ببیته و وه ره روستا چم بیرون بُورده. بعد وه چش سَر خلیک دِم هدا و شه دَسا ره اون مَرَدی سَر ببیشته و وه چم پرسیه: «هیچی ویندی؟» ۲۴ اون مَرَدی شه سَر بِلند هاکرده و باوته: «مردمِ ویمبه، ولی دارایی وارینه که راه شوننه.» ۲۵ پس عیسی آت گش دیه شه دَسا ره وه چش سَر ببیشته. و اون مَرَدی چش واز هاکرده و وه چش سو دَکته و همه چی ره خوار ویندِسّه. ۲۶ عیسی اون مَرَدی ره سِرِه راهی هاکرده و باوته: «خَتی اون روستا دله هم نَشو.»

پرسينه: «چه توراتِ مَلَمون گانه اَوَّل و نه ايليائه پيغمبر بته؟»^{۱۲} عيسى باوته: «البته كه اَوَّل ايليا انه تا همه چي ره اَوَّل واري درس هاكانه. ولي چه مقدس بنوشته هائه دله بنوشته بيه انسان ريكا و نه خله زجر بكشه و وه همراه بد رفتاري هاكان؟»^{۱۳} ولي من شما ره گامبه كه ايليا، بيتيمونه و وشون هر چي خواسته وه همراه هاكاردينه، درس همون طي كه وه خوري بنوشته بيه.»

عيسى يتا دو بزو ريكا ره شفا دنه

^{۱۴} وختي وشون بقيه شاگردون پلي برسينه، بدينه يته خله جميت وشون دور ايست هاكاردينه و توراتِ مَلَمون هم وشون همراه بحث كاندنه.^{۱۵} جميت تا عيسى ره بدينه، همه تعجب هاكاردينه و دوو همراه عيسى پلي بيتيمونه و وه ره سلام هاكاردينه.^{۱۶} عيسى وشون چم پرسيه: «همدييه همراه چي بحث كاندي؟»^{۱۷} يتا مردی جميت دله جواب هدا: «اسا، من شه ريكا ره ت پلي بياردمه. چوون وه يتا پليد روح گرفتار كه اون روح وه ره لال كانده.^{۱۸} روح وختي وه ره گرنه، وه پنه زنده، جوري كه وه دهون كف كانده، وه دندونا قفل و وه تن خشك بونه. ت شاگردون چم بخواسمه اون روح م ريكاكه چم بيرون هاكان، ولي نتورنسنه.»^{۱۹} عيسى وشون جواب باوته: «اي بي ايمون نسل بي ايمون، تا كي و نه شمه همراه دووم؟ تا كي و نه شما ره تحمّل هاكانم؟ وه ره م پلي بيارين.»^{۲۰} وشون ريكا ره عيسى پلي بياردينه. اون روح وختي عيسى ره بدينه، درجا ريكا ره غشگري دم هدا، ريكا بنه سر دكته و همون طي كه وه دهون كف كارده، خاك سر غلت خارده.^{۲۱} عيسى ريكاكه پير چم پرسيه: «چن وخت اين طي؟» جواب هدا:

هاده؟^{۲۸} چوون هر كي اين زناكار و گناهكار نسل دله م چم و م گبلا چم عار داره، انسان ريكا هم وختي كه شه آسموني پير جلال دله، مقدس فرشته هائه همراه يته، اون ادم چم عار داره.»

عيسى آي هم جميت و شه شاگردون باوته: «حقيقتاً، شما ره گامبه، بعضيا اينجه ايست هاكاردينه كه تا نوين خدائه پادشاهي، قوت همراه بيتيمو، نميرننه.»

عيسى ديم بردگرسه

^۲ شيش روز ديه، عيسى، پطرس و يعقوب و يوحنا ره بيتيه و وشون شه همراه يتا بلند كوه سر بورده تا تينا دوون. اونجه، وشون چش پلي، وه ديم بردگرسه.^۳ وه چمه برق زونه و خله اسبه بيه، جوري كه دنيايه دله هيچ كي نتونده يتا چمه ره اين طي اسبه هاكانه.^۴ اونجه، ايليا و موسي پيغمبر وشون چش پلي ظاهر بينه و عيسى همراه داشتنه گب زونه.^۵ پطرس عيسى ره باوته: «اسا، چنده خوار اما اينجه درمي. بيل سه تا سايبون بسازيم، يتا ت وسه، يتا موسي و يتا هم ايليائه وسه.»^۶ پطرس ندونسه چي باره، چوون وشون خله تيرسي بينه.^۷ بعد يتا ابر وشون سر ور سايه دم هدا و يتا چمر ابر چم بيتيمو كه، «اين م عزيز ريكاكه، وه گب گوش هادين.»^۸ يهوئي وختي شه دور ور هارشينه، به جز عيسى گس ديه ره شه پلي ندينه.

^۹ وختي كوه چم جر ايتيمونه، عيسى وشون دستور هدا اونچي كه بدينه ره هيچ گس وسه نارن تا وختي كه انسان ريكا، مرده هائه چم زنده بووه.^{۱۰} وشون اين جريان شه پلي داشتنه، ولي همدييه چم پرسينه: «مرده هائه چم زنده بين» يعنى چي.^{۱۱} وشون عيسى چم

هيڇي ناوتنه، چوون راهِ دلِه همدِيه هِمراه
اين بَحْثِ ڪارِڊنه ڪه ڪي همِه ڄم گت تره.
٣٥ عيسيٰ هِنِيشته و اون دِواَرَه شاگرد شه پلي
صدا هاڪارده و باوته: «هر ڪي خوانه آڏلين
بوئه، ونه آخِرِين بوئه و همِه نوڪر بوئه.»
٣٦ بعد عيسيٰ پتا وڇه ره بِيته، وِشون ميون
بِيسته و وڇه ره گشه بِيته و وِشون باوته:
٣٧ «هر ڪي اين طي وڇه اي ره م اسمِ خاطري
قبول هاڪانه، م ره قبول هاڪارده؛ و هر ڪي م ره
قبول هاڪانه، نام ره، بلڪه اوني ڪه م ره بفرسيه
ره قبول هاڪارده.»

هر ڪي آمه ضد نيهه، آمه ڄم هسه

٣٨ يوحنا عيسيٰ ره باوته: «اِسا، يه نَفَرِ
بَدِيَمي ڪه ت اسمِ هِمراه دِو ييرون ڪارده، ولي
چوون آمه ڄم نيهه، وه دَمِ بِيَتِيَمِي.» ٣٩ ولي
عيسيٰ باوته: «وه دَمِ نَرِين، چوون هيڇ ڪي
نَتونده م اسمِ هِمراه معجزه هاڪانه و آت ڪم
دييه، م بَدِي ره باره. ٤٠ چوون هر ڪي آمه ضد
نَبوئه، آمه ڄم هسه. ٤١ حَيِيقَتاً، شِما ره گامبه،
هر ڪي اين وسه ڪه شِما مَسِيح وسه هَسِينِي
حَتّٰي پتا پيالاه اوه شِما ره هاده، به هيڇ وجهه
شه آجر از دَس نَدِينه.

وسوسه و گناه

٤٢ «هر ڪي باعثِ بَوَه پتا از اين ڪِچِيڪُون
ڪه م ره ايمون دارننه، گناه ذڪفه، وه وسه بهتَر
بييه پتا گِتِ آسِيو سَنگ وه گردن وِسَنه و
وه ره دريا دلِه دَمِ دانه! ٤٣ اگه ت دَس ت ره
گناه گِشَنه، اون بَوَرِين. ت وسه بهتَر ڪه پتا
دَس هِمراه، زندگي اَبَدِي دلِه بَوَرِي تا اين ڪه
دِتا دَس هِمراه جَهَنَم دلِه بَوَرِي، اون تَشِي ڪه
هيڇ وخت ذڪوشته نَوونه. ٤٤ جابي ڪه وِشون
آجِيڪ نَميرنه و تَش هيڇ وخت ذڪوشته نَوونه.

«از وڇگي. ٢٢ اين روح چن گش وه ره تَش و
اوه دلِه دَمِ هدا تا وه ره نابود هاڪانه. اگه توندي
اما ره رَحْم هاڪان و گُمِيڪ هاڪان.» ٢٣ عيسيٰ
باوته: «اگه توندي؟ اوني وسه ڪه ايمون دارنه
همه چي ممڪنه.» ٢٤ اون ريڪانه پِيرِ دَرجا پِلِنْدِ
صدائِه هِمراه باوته: «ايمون دارمه؛ م ره گُمِيڪ
هاڪان تا شه بي ايموني حريف بَووم!» ٢٥ وَخْتِ
عيسيٰ بَدِيَه پتا جَمِيَتِ دَوو هِمراه اونجه اِنَهه،
اون پَلِيدِ رُوحِ تَشِرِ بَرُو، باوته: «اي لال و
غولِ رُوح، ت ره دَسْتور دِمبه وه ڄم ييرون
پِي و دِيهه هيڇ وَخْت وه دلِه نَشُوِي!» ٢٦ رُوح
نَعَره بَڪَشِيه و ريڪا ره بَدَجور تڪون هدا و وه
ڄم ييرون بِيَتِمُو. ريڪا مِيَتِ واري بِيهه، جوري
ڪه خَلَه از جَمِيَتِ باوتنه: «بِمِرده.» ٢٧ ولي
عيسيٰ ريڪانه دَسِ بِيته، وه ره پِلِنْدِ هاڪارده
و ريڪا شه لِينِگِ سَرِ اِيست هاڪارده. ٢٨ وَخْتِ
عيسيٰ سِرِه بَوَرده، وه شاگَرْدُونِ خَلَوَتِ دلِه
وه ڄم پَرَسِينه: «چه اما تَتَوَسِيَمِي اون پَلِيدِ
رُوح ييرون هاڪانيم؟» ٢٩ عيسيٰ وِشون باوته:
«اين طي رُوح، به جز دِعا هيڇي هِمراه ييرون
نَشونه.»

٣٠ وِشون اونجه ڄم بَوَرْدَنه و جَلِيلِ مَنطَقَه
ڄم بَگْدِشْتَنه. عيسيٰ نِخواسه هيڇ گس بَدونه
وه ڪِجهه ذره، ٣١ چوون شه شاگَرْدُونِ تَعْلِيمِ
دانه و وِشون گاته: «انسانِ ريڪا مَرْدَمِ دَس
تَسْلِيمِ بونه و وِشون وه ره گِشِنه. ولي سه
روز بَعْدِ از بَمِرْدَن، زنده بونه.» ٣٢ شاگَرْدُونِ
وه مَنظُورِ نَفَهَمِسنه و تَرَسِينه وه ڄم سِئال
هاڪانن.

ڪي گت ترين؟

٣٣ بَعْدِ وِشون گَفَرْناحوم شَهَرِ بَرَسِينه. وَخْتِ
سِرِه دلِه دِينه، عيسيٰ، شاگَرْدُونِ ڄم پَرَسِيه:
«راه دلِه چي بَحْثِ ڪارِڊِينِي؟» ٣٤ ولي وِشون

هَسِينه. ۹ اين وسه اونچي که خدا به هم جفت هاکارده، آدمي نوسه سيوا هاکانه. ۱۰ وختي سره دله دينه، ات گش ديبه شاگردون اين موضوع خوري عيسي چم سئال هاکارده. ۱۱ عيسي وشون باوته: «هر کی شه زنا ره طلاق هاده و پتا ديبه زنا بوره، شه زنائه حق، زنا هاکارده. ۱۲ و اگه پتا زنا شه مردی چم طلاق بیره و پتا ديبه شی هاکانه، زنا هاکارده.»

عيسي و وچون

۱۳ مردم، وچون عيسي پلی يارنده تا شه دسي وشون سر بيبيله و وشون برگت هاده. ولی شاگردون مردم نثر بزونه. ۱۴ عيسي وختي اين بدبئه، عصباني بيبه و شه شاگردون باوته: «ببيلين وچون م پلی بئن؛ وشون دم نيرين، چوون خدائه پادشاهی اين جور آدمون وسه هسه. ۱۵ حقيقتاً، شما ره گامبه، هر کی خدائه پادشاهی ره وچه واری قبول نكنه، هيچ وخت اون دله نشونه.» ۱۶ بعد وچون گشه بيبته، شه دسي وشون سر بيبشته و وشون برگت هدا.

پولدار جون

۱۷ وختي عيسي راه دكته، پتا مردی دوو بيبته بيمو، عيسي پيش زانو بزو و وه چم تيرسيه: «ای خوار اسأ، ونه چی هاکيم تا ابدی زندگی وارث بوم؟» ۱۸ عيسي وه ره باوته: «چه م ره خوار خوندی؟ هيچ کی خوار نييه به جز خدا. ۱۹ احکام دوندی: «قتل نكن، زنا نكن، دزدی نكن، دِراغ شهادت نده، حقه بازی در نيار، شه پيرمار احترام ببيل.» ۲۰ اون مردی عيسي جواب باوته: «اسأ، تموم اين ره از جوونی به جا بياردمه.» ۲۱ عيسي محبت همراه وه ره هارشيه و باوته: «ت به چی گم داری؛ بور هر چی دارنی ره بروش و وه پول فقيرون هاده که

۴۵ اگه ت لينگ ت ره به گناه گشنه، اون بويرين. ت وسه بهتر که پتا لينگ همراه زندگی ابدی دله بوري، تا اين که دتا لينگ همراه جهنم دله دم هدا بووی. ۴۶ [جایی که وشون آجيك نميرنه و تش هيچ وخت دکوشته نوونه. ۴۷ اگه ت چش ت ره گناه گشنه، اون در بيار، ت وسه بهتر که پتا چش همراه خدائه پادشاهی دله بوري، تا اين که هر دتا چش همراه جهنم دله دم هدا بووی، ۴۸ "جایی که وشون آجيك نميرنه و تش هيچ وخت دکوشته نوونه." ۴۹ چوون همه، تش همراه نيمک هاشی بونه. ۵۰ نيمک خوار، ولی اگه نيمک شه شوری ره از دس هاده، چه طی بونه آی اون شور هاکاردن؟ شما هم شه دله نيمک دارين و همديبه همراه صلح و صفا دله زندگی هاکانين.

۱۰ عيسي كفرناحوم شهر چم بيرون بيمو و يهوديه منطقه و اردن روخنه اون دس بورد. آی هم جميت وه دور جمع بينه، وه طبق شه عادت، وشون تعليم دانه.

آروسی و طلاق درس

۲ علمائه فرقه فریسی عيسي پلی بيمونه و وه آزمود هاکارده وسه تيرسيه: «شراً درس پتا مردی شه زنا ره طلاق هاده؟» ۳ عيسي وشون جواب باوته: «موسی پيغمبر شما ره چه چکمی هدا؟» ۴ وشون باوته: «موسی اجازه هدا که مردی پتا طلاقنامه بتويسه و شه زنا ره ول هاکانه.» ۵ عيسي وشون باوته: «موسی شمه سنگ دلي وسه بيبه که اين حکم شمه وسه بتويسته. ۶ ولی از همون اول که دنيا به وجود بيمو، "خدا وشون زنا مردی پساته." ۷ و "اين وسه مردی شه پير مار چم سيوا بونه و شه زنا همراه چسپنه، ۸ و اون دتا به تن بونه." پس ديبه وشون نا دتن، بلکه يه تن

يترسي بينه. آت گش ديبه عيسي اون دوازده شاگرد پتا گوشه بورده و اونچي که خواسه وه سر بيته ره، وشون وسه باوته. ^{٣٣} عيسي باوته: «هارشين، ذره اورشليم شومي. انسان ريکا ره معبد گت گت کاهنون و تورات مَلَمون دس تسليم کاندينه. وشون وه ره به مرگ محکوم کاندينه و غير يهوديون دس اسپارننه. ^{٣٤} وشون وه ره مخسره کاندينه، وه سر خليک دم دينه و وه ره شلاق زندنه و گشينه و بعد از سه روز وه زنده بونه.»

يعقوب و يوحنا خواسه

^{٣٥} زبدي ريكاون، يعقوب و يوحنا، عيسي پلي بييمونه و باوته: «اسا، خواهش کامي اونچي ت چم خوامي ره آمه وسه هاكائي!» ^{٣٦} عيسي وشون باوته: «چي خواني شمه وسه هاكائيم؟» ^{٣٧} وشون باوته: «اجازه هاده ت چلال دله، پتا ت راس دس و پتا ديبه ت چپ دس ور هنيشيم.» ^{٣٨} عيسي وشون باوته: «شما ندوندي چي خواني. شما توندي اون پياله چم که من نوشمبه، بتوشين و غسل تعميدي که من گرمه ره بيرين؟» ^{٣٩} باوته: «آره، تومي.» عيسي باوته: «اون پياله چم که من نوشمبه، نوشيني و تعميدي که من گرمه ره گرني.» ^{٤٠} ولي م دس نيه که بارم کي م راس دس و کي م چپ دس ور هنيشه. اين جاها اونايي وسه نه که وشون وسه حاضر بيه.» ^{٤١} وختي ده شاگرد ديبه اين جريان چم

خوردار بينه، يعقوب و يوحنا چم خله عصباني بينه. ^{٤٢} عيسي وشون شه پلي صدا هاكارده و باوته: «شما دوندي اونايي که ديبه قوم هائه حاکمون بخونديسه بونه، مردم حکمروني کاندينه و رئيسون اونايي ره که شه دس بن دارننه ره زور گاننه. ^{٤٣} ولي شمه ميون

آسمون دله گنج دارني. بعد پرو و م ره پروي هاكان.» ^{٢٢} اون مردی اين گب چم دلسرد بيه و غصه همراه اونجه چم بورده، چوون خله پول دار بيه.

^{٢٣} عيسي، دور ور هارشيه، شه شاگردون باوته: «چنده سخت پولدارون خدائه پادشاهي دله بورن!» ^{٢٤} شاگردون وه اين گب ها چم تعجب هاگردنه. ولي عيسي آت گش ديبه وشون باوته: «وچون، خدائه پادشاهي دله بورن، چنده سخت! ^{٢٥} شتر رد بين، درزن سولاخ چم آسونتر از پولدار بورن، خدائه پادشاهي دله نه.» ^{٢٦} شاگردون خله بهت هاگردنه و عيسي ره باوته: «پس کي تونده نجات بيره؟» ^{٢٧} عيسي وشون هارشيه و باوته: «اين، آدم وسه محال، ولي خدائه وسه اين طي نيه؛ چوون خدائه وسه هيچي محال نيه.»

^{٢٨} بعد پطرس عيسي ره باوته: «هارش، اما همه چي چم دس بکشي مي و ت ديمبال بييمومي.» ^{٢٩} عيسي باوته: «حقيقتاً، شما ره گامبه، هيچ کس دنيه که م خاطري و انجيل خاطري، سره بار بار يا خواهر يا مار يا پير يا وچه يا شه ملک دس بيته بوئه، ^{٣٠} و اين دنيايه دله رنج و رحمتي که ويندي همراه صد برابر ويستر سره و بار و خواهر و مار و وچه و ملک به دس نياره، و اون دنيايه دله هم آبدی زندگي وه قسمت نووه. ^{٣١} ولي خليا که اولين هسنه آخرين بونه، و آخري اولين بونه!»

عيسي سومين گش شه بمردن و زنده بين پيشگويي کانده

^{٣٢} وشون اورشليم راه دله دينه و عيسي وشون چم جلو راه شيه. شاگردون تعجب هاگردنه و کسايي که وشون ديمبال سر شينه،

شِمه پيش دَره، بُورين. هَمين كه دِلِه بُورِدِنِي،
 پِتا دَوَسِه خَرَكِرَه رِه پي دا كاندِينِي كه تا آلان
 هِيچ كِي وَه سَر سِوار نَبِيه. اُونِ واز هاكائين
 و بيارين. ^۳ اَگِه كِيسِي شِمه چِم پِرْسِيه: ”چِه
 اين طِي كاندِينِي؟“ بَارِين: ”خِداوند اُونِ احتِياج
 دارنه و دَرجا خَر كِرِه رِه شِمه وَسِه بَرگِرْدِنِدِنِه“
^۴ اُونِ دِتا شاگِرْد بُورِدِنِه و كوچِه دِلِه پِتا خَرَكِرَه
 پي دا هاكاردِنِه كه پِتا دَر پَلِي دَوَسِه بِيه. اُونِ واز
 هاكاردِنِه. ^۵ بَعْضِي از اُونايِي كه اُونجِه اِيسْت
 هاكاردِه بِيه، وَشُون چِم پِرْسِيه: ”چِه خَرَكِرَه
 رِه واز كاندِينِي؟“ ^۶ اُونِ دِتا شاگِرْد هَمُون طِي
 كه عِيسِي وَشُون باوْتِه بِيه، باوْتِه؛ پَس
 بِيپِشْتِنِه بَوَرِن. ^۷ شاگِرْدُون اُونِ خَرَكِرَه رِه عِيسِي
 پَلِي بِيارِدِنِه، شِه قِواها رِه وَه سَر دِم هِدانه، و
 عِيسِي سِوار بِيه. ^۸ يَتِه خَلِه مَرْدَم هَم شِه قِواها
 رِه رِه سَر پَهَن هاكاردِنِه و بَعْضِيا هَم وَرگ دَارِ
 چَلِه ها رِه كه اُونِ دَوَر وَر زَمِين چِم بَكِنْدِي
 بِيه رِه، رِه دِلِه پَهَن كَارِدِنِه. ^۹ اُونايِي كه عِيسِي
 پِشاپِش شِينِه و اُونايِي كه عِيسِي دِمبالِ سَر
 اَييمُونِه، دَادِ هِمَرِه گَاتِنِه:

«نِجات هاده!»

«مِوارِكِ اُونِي كه خِداوندِ اسِمِ

هِمَرِه اِنِه!»

^{۱۰} «آمِه جِد داوودِ پادشاهِي بِييمُونِ،

مِوارِكِ!»

«نِجات، آسَمُونِ عَرشِ دِلِه!»

^{۱۱} عِيسِي اورشَلِيم شَهَرِ بِييمُو وَ مَعْبِدِ دِلِه
 بُورِدِه. اُونجِه شِه دَوَر وَر هَمِه چِي رِه هَارِشِيه،
 وَلِي چوون دِير وَختِ بِيه، اُونِ دِوازْدِه شاگِرْدِ
 هِمَرِه بِيَتِ عَنَّا روستا بُورِدِه.

عِيسِي اَنجِيلِ دَارِ لَعْنَتِ كاندِه

^{۱۲} فِرْدائِه اُونِ رُوز، وَختِي دَاشْتِنِه بِيَتِ عَنَّا
 روستا چِم بِيرون شِينِه، عِيسِي رِه وَشِنَا بِيه.

اين طِي نَبُوئِه. هَر كِي خوانِه شِمه مِيونِ گَتِ
 بوئِه، وَنِه شِمه نوَكِرِ بوئِه. ^{۴۴} وَ هَر كِي خوانِه
 شِمه مِيونِ آوَلِ بوئِه، وَنِه هَمِه غِلامِ بوئِه.
^{۴۵} چوون حَتِّي اِنسانِ رِيكا نَبِيْمُو تا وَه رِه خِدْمَتِ
 هاكائِين، بَلَكِه بِييمُو تا خِدْمَتِ هاكانه وَ شِه جَانِ
 خَلِيلِيا آزادي وَسِه فِدا هاكانه.»

عِيسِي كُورِ بَارْتِيْمائُوسِ شِفا دِنِه

^{۴۶} وَشُون اَرِيحَا شَهَرِ بِييمُونِه. وَختِي عِيسِي
 شِه شاگِرْدُون وَ جَمِيَّتِ هِمَرِه اَرِيحَا چِم بِيرونِ
 شِيه، پِتا كُورِ گِدا كه وَه اسِمِ بَارْتِيْمائُوسِ بِيه،
 وَه رِه سَر نِشْتِه بِيه، بَارْتِيْمائُوسِ تِيْمائُوسِ
 رِيكا بِيه. ^{۴۷} بَارْتِيْمائُوسِ وَختِي بَشْنُسِه كه
 عِيسِي ناصِرِيه، دَادِ بَكِشِيه وَ باوْتِه: «اِي
 عِيسِي، داوودِ پادشاهِ رِيكا، مِ رِه رَحْمِ هاكَا!»
^{۴۸} خَلِيلِيا وَه رِه تَشَرِ زُونِه وَ گَاتِنِه كه ساكْتِ
 بوئِه، وَلِي وَه وِيشْتِرِ دَادِ زُوئِه كه: «اِي داوودِ
 پادشاهِ رِيكا، مِ رِه رَحْمِ هاكَا!» ^{۴۹} عِيسِي اِيسْتِ
 هاكاردِه وَ باوْتِه: «وَه رِه صِدا هاكائِين.» پَس
 اُونِ كُورِ مَرْدِي رِه صِدا هاكاردِنِه، وَه رِه باوْتِه:
 «تِ دِلِ قِرْصِ بوئِه! پِرْسِ دَرِه تِ رِه صِدا
 كاندِه.» ^{۵۰} بَارْتِيْمائُوسِ شِه قِوا رِه پِتا گوشِه
 دِمِ هِدَا، پِرْسِه وَ عِيسِي پَلِي بِييمُو. ^{۵۱} عِيسِي
 وَه چِم پِرْسِيه: «چِي خوانِي تِ وَسِه هاكَايْمِ؟»
 كُورِ مَرْدِي جِوابِ هِدَا: «اَسَا، خِوامِبِه مِ چِشِ
 سُو دِكِفِه.» ^{۵۲} عِيسِي وَه رِه باوْتِه: «بُورِ كه تِ
 اَيْمُونِ تِ رِه شِفا هِدَا.» دَرجا اُونِ مَرْدِي چِشِ
 سُو دِكِتِه وَ عِيسِي دِمبالِ سَرِ رِه دِكِتِه.

عِيسِي شاهِ واري اورشَلِيم شَهَرِ شُونِه

وَختِي بِيَتِ فَاجِي وَ بِيَتِ عَنَّا روستا
 دِلِه كه اورشَلِيم نَزِيكِي وَ زَيْتُونِ كُوهِ
 دِلِه بِيه، پِرْسِيه. عِيسِي دِتا از شِه شاگِرْدُونِ
 بَفِرْسِيه ^۲ وَ وَشُونِ باوْتِه: «اُونِ روستايِي كه

هارش! اون انجيل دارِ كه نَفرين هاكاردى، خشك بيبه.» ۲۲ عيسى باوته: «خدا ره ايمون دارين. ۲۳ حقيقتاً، شِما ره گامبه، هر كى اين كوه باره، "شه جائه سر بَكندى بَواش و دريايه دله دَكف،" و شه دِل دله شَك نَكَنه بلكه ايمون داره كه اونچى گانه بونه، وه وسه بونه. ۲۴ پس شِما ره گامبه، هر چى دِعا دله خواني، ايمون دارين كه اون بيبتي، و اون شمه وسه بونه.

۲۵ «پس هر وخت دَره دِعا كانديني، اگه يه نَفر چم يه چى بهدل دارني، وه ره بَبخشين تا شمه پير هم كه آسمون دله دَره، شمه تقصيرات بَبخشه. ۲۶ ولى اگه شِما بَبخشين، شمه پير هم كه آسمون دله دَره، شمه تقصيرات بَبخشنه.»

عيسى حَق و اختيار

۲۷ وشون آت گش ديه اورشليم بييمونه. وختى كه عيسى داشته مَعِيد دله گِردسه، مَعِيد گَت گَت كاهنون و تورات مَلَمون و مشايخ وه پلى بييمونه، ۲۸ وشون عيسى چم بَرسينه: «به چه حَقى اين كارا ره كاندى؟ كى ت ره اين حَق هدا اين طى كارا ره هاكاني؟» ۲۹ عيسى وشون جواب باوته: «مَنِم شمه چم پتا سِئال دارمه. مِ جواب هادين تا مَنِم شِما ره بارم به چه حَقى اين كارا ره كامبه. ۳۰ يحيى تَعْميد، خدائه چم بيبه يا اَدِم چم؟ مِ جواب هادين.» ۳۱ وشون همدويه همراه مشورت هاكاردنه، باوته: «اگه باريم، "خدائه چم بيبه"، گانه" چه وه ره ايمون نيارديني؟» ۳۲ ولى اگه باريم، "اَدِم چم بيبه"...» - وشون مَرِدَم چم تَرسينه، چون همه يحيى ره حقيقتاً پيغمبر دونِسنه. ۳۳ پس

۱۳ از دور پتا انجيل دارِ بديئه كه وَرگ داشته؛ پيش بُورده تا هارش تونده وه سر انجيل پى دا هاكانه يا نا. وختى دارِ نزىك بيبه، به چَر وَرگ هيچى پى دا نكارد، چون همتى انجيل مووقه بيبه. ۱۴ عيسى اون دارِ باوته: «دييه هيچ وخت هيچ كس ت چم ميوه اى نَخوره!» وه شاگردون اين بَشُنِسنه

عيسى مَعِيد دله.

۱۵ وختى اورشليم شهر بَرسينه، عيسى مَعِيد دله بُورده و اونايى كه اونجه داشتنه خريد و فروش كاردنه ره بيرون هاكارد. وه صَرافون تخت و كوتر روشن بَساط له هدا ۱۶ و هيچ كس اجازه ندا، بار جابه جا هاكاردن وسه مَعِيد حياط دله رَد بَووه. ۱۷ بعد وشون تَعليم هدا و باوته: «مَگه مَقْدَسى نوشته هائه دله بَنوشته بيبه كه،

«مِ سِرِه، تَموم قوما! وسه دِعا سِرِه باوته بونه»

ولى شِما اون "دزدِ كلى" هاكارديني.

۱۸ مَعِيد گَت گَت كاهنون و تورات مَلَمون وختى اين بَشُنِسنه، پتا راه دِمبال گِردِسنه تا عيسى ره از بين تَوَرَن، چون وه چم تَرسينه، چون تَموم جَميَّت وه تَعليم هداين چم حيروون ببنه. ۱۹ نِماشون، عيسى و شاگردون شهر چم بيرون بوردنه.

يه دَرس انجيل دارِ چم

۲۰ زود صَواحي، راه دله، اون انجيل دارِ بديئه كه بَنه چم خشك بيبه. ۲۱ پطرس جريان ياد بيارده و عيسى ره باوته: «اِسا،

و آمه نَظَر عجیب انه”
 ۱۲ وِشون خواسته عیسی ره بَیرن، چوون
 بِقَهْمِسِنه که عیسی این مَثَل وِشون خَوری
 باوته، ولی مَرِدِم چم تَرس داشتِنه؛ پَس عیسی
 ره ول هاگردنه و بُورَدنه.

رومِ اِمپراطورِ باج هِدائِن

۱۳ بعد وِشون چن نَفر از فِرقه فریسی و
 هیرودیسِ هوادارونِ عیسی پَلی بَفرسینه تا
 وه ره شه وه گِب هِمراه تله دِم هادِن.
 ۱۴ وِشون بییمونه و عیسی ره باوته: «إِسّا،
 دومبی تِ راسگو مَرِدی ای هَسی و تِ وسه
 مهم نییه مَرِدِم چی گانِنه، چوون ظاهرِ گولِ
 نَخارنی، بلکه خدائه راهِ دِرسی هِمراه تَعلیم دِنی.
 اِسا شرعاً رومِ اِمپراطورِ باج هِدائِن دِرس یا نا؟
 ونه وه ره باج هادیم یا نا؟» ۱۵ ولی عیسی که
 وِشون دِروپی ره دونسه، وِشون باوته: «چه
 م ره آزمود کاندینی؟ پِتا به دیناری سِگَه مِ
 وسه بیارین تا اون هارشم.» ۱۶ وِشون پِتا سِگَه
 بیاردِنه. عیسی وِشون چم بَفرسیه: «کِنه نقِشِ
 نِگار این سِگَه سَر دَره؟» جِواب هِدانه: «رومِ
 اِمپراطورِ نقِشِ نِگار.» ۱۷ عیسی وِشون باوته:
 «پَس اِمپراطورِ مالِ اِمپراطورِ هادین و خدائه
 مالِ خدا ره.» وِشون وه گِبّا چم هاج و واج
 بمونِسِنه.

سِئال درواره قیامت

۱۸ بعد عِلِمّا فِرقه صَدوقِ که مِرده هائِه
 زنده بَیْن قبول نِداشتِنه، عیسی پَلی بییمونه و
 وه چم پِتا سِئال هاگردنه، باوته: ۱۹ «إِسّا،
 موسی پیغمبرِ آمه وسه بَنوشتِه اگِه پِتا مَرِدی
 پَرار بَمیره و وه زِنا وَچِه ای نِداشته بوئه، اون
 مَرِدی ونه شه بَمِرده پَرار زِنا ره بُوره تا شه پَرار
 وسه پِتا تَسل به جا بییله. ۲۰ هَفْت تا پَرار بینه.

عیسی ره جِواب باوته: «نَدومبی.» عیسی
 باوته: «مِنم شِما ره نارمه به چه حَقّی این کارا
 ره کامبه.»

شَرورِ باغبونونِ مَثَل

۱۲ بعد عیسی مَثَلِ هِمراه وِشون وسه
 گِب بَزو و باوته: «پِتا مَرِدی اَنگورِ
 باغی دِرس هاگردنه و وه دُورِ وَر چَپر بَکشیه
 و پِتا حوضِ اَنگور له هاگردنه وسه و پِتا نِپار
 دیده بونی وسه پِساته. بعد باغِ چن تا باغبونِ
 اجاره هِدا و شه پِتا دییه مملکت بُورده. ۲ اَنگورِ
 بَچِیِن مووقه، پِتا نوکرِ باغبونونِ پَلی بَفرسیه
 تا شه اَنگورِ باغِ محصولِ سَهم، وِشون چم
 بَیره. ۳ ولی وِشون، نوکرِ بَییتنه، بَزونه و دَس
 خالی بَرَدگار دِنِنه. ۴ بعد صابِ باغِ پِتا دییه نوکرِ
 وِشون پَلی بَفرسیه، ولی باغبونون وه کله ره
 بَشکیسنه و وه ره بی حِرمتی هاگردنه. ۵ آی
 صابِ باغِ پِتا دییه نوکرِ بَفرسیه، وِشون وه ره
 بَکوشِتِنه. و خَیَلِیا دییه هِمراه هم همین طی
 هاگردنه؛ بعضیا ره بَزونه و بعضیا ره بَکوشِتِنه.
 ۶ صاحبِ باغِ فِقْط یه نَفر دییه ره داشته
 که بَفرسه و اون هم، وه عزیزِ ریکا بییه. پَس
 سَرآخِر وه ره باغبونونِ پَلی بَفرسیه و شه هِمراه
 باوته: “وِشون مِ ریکا ره حِرمت اییلِنه.” ۷ ولی
 باغبونون هَمَدِیه ره باوته: “این وه وارث؛
 پِئِن وه ره بَکوشیم تا این ارث، آمه وسه بَووه.”
 ۸ پَس وه ره بَییتنه، بَکوشِتِنه و اَنگورِ باغِ چم
 بیرون دِم هِدانه. ۹ اِسا، صابِ باغِ چی کاندِه؟
 انه و باغبونونِ از بین وَرنه و اَنگورِ باغِ گس
 دییه دَس دِنه. ۱۰ مَگِه مَقْدَسِ بَنوشتِه هائِه دِلِه
 نَخونِیسی که:

«اون سَنگی که بَناها دِم هِدانه،

بنا اصلی ترین سَنگِ بَییه؛

۱۱ خِداوند این طی هاگردنه

دِرسِ باوقی که خِدا پِتا هسه و به چِز وه خِداپی
دَنِه،^{٣٣} وه ره تِمووم دِل هِمراه و تِمووم عَقْلِ
هِمراه و تِمووم شه قِوَتِ هِمراه دوس داشِتن و
شه هِمساده ره شه واری دوس داشِتن، تِمووم
تِمام سوز هدایا و قِروونی هائه چِم مُهمترِ.»
^{٣٤} وَختی عِسی بَدِیئه اون مَرَدی چنده عاقلانه
جِواب هِدا، وه ره بااوتِه: «تِ خِدائه پادشاهی
چِم دور نی ای.» بعد از اون، دِیبه هِیچ گس
جِراتِ نِکارده عِسی چِم هِیچی پِرسه.

مَسِیح موعود کِنه رِیکائِه؟

^{٣٥} وَختی که عِسی داشته مَعْبِدِ حِیاطِ دِلِه
تَعْلیم دائه، پِرسیه: «چی طی که توراتِ مَلَمون
گائنه مَسِیح موعود داوودِ پادشاهِ رِیکائِه؟
^{٣٦} شه، داوود، روحِ القُدوس و حی هِمراه بااوتِه:
”خِداوَنَدِم خِداوَنَد بااوتِه:
”م راسِ دَس هِنِیش
تا مووقه ای که تِ دِشْمونِ تِ لینگِ پِن
دِم هَایم.”

^{٣٧} اگه شه، داوودِ پادشاه، وه ره خِداوند
خونده، پَس چی طی مَسِیح موعود تونده داوودِ
رِیکائِه بوئه؟» اون جَمِیَّتِی که اونجه دِیبه، خِشالی
هِمراه عِسی گَب ها ره گوش دانه.

توراتِ مَلَمونِ چِم دوری هاکانین

^{٣٨} عِسی شه تَعْلیم هِدائِنِ مووقه بااوتِه:
«توراتِ مَلَمونِ چِم دوری هاکانین که وِشون
دوس دارِننه پِلِنْدِ قِوَاثِه هِمراه راه بورن و مَرَدِم،
کوچه و بازارِ دِلِه وِشونِ سِلام هاکانین،^{٣٩} و
مهمونی هائه دِلِه بالا بالا هِنِیشِن.^{٤٠} وِشون
یَت ور بیوهزن هائه سِرِه ره لو گِشِننه و یَت
وَر دِیبه، خِندِماپی وسه، شه دِعا ره کِش دِننه.
وِشونِ مِجازاتِ خَلِه گَت تره.»

اَوَّلین پَرار رَن بَوَرده، و بی وَچه بَمَرده.^{٢١} دَوَمین
پَرار شه بَمَرده پَرار زِنا ره بَوَرده، ولی وه هم بی
وَچه بَمَرده. سومین پَرار هم هَمین جور بَبیه.
^{٢٢} این طی، هِیچ کِدوم از هَفَت تا پَرار شه چِم
هِیچ وَچه ای سَر نِیِشْتَنه. سَرآخِر، اون زِنا هم
بَمَرده.^{٢٣} اِسا، قِیامتِ روز وَختی که اونا ای
زنده بوننه، اون زِنا، کِدوم پِتا پَرار زِنا بونه،
چوون هر هَفَت تا پَرار وه ره بَوَرده بینه؟»
^{٢٤} عِسی وِشونِ بااوتِه: «شِما چنده
گَمراهی؟ چوون نا مَقْدَسِ بَنوِشْتِه هائه چِم
چیزی دوندنی و نا خِدائه قِوَتِ چِم؟^{٢٥} چوون
وَختی مَرده ها زنده بَوون، نا رَن وِرِننه و نا شی
کاندِنه؛ بلکه آسَمون فرشته هائه واری بوننه.
^{٢٦} ولی مَرده هائه زنده بَیِنِ خُوری، مگه موسی
کتابِ دِلِه، بوتِه جَریانِ سَر نَخونْدِسی، خِدا
چه طی وه ره بااوتِه: ”مِن اِبراهِیم خِدا و
اِسحاقِ خِدا و یَعقوبِ خِدا هِسمه“^{٢٧} خِدا
مَرده هائه خِدا نِییه، بلکه زنده هائه خِدائه.
شِما خَلِه گَمراهی!»

گَت تِرینِ حِکم

^{٢٨} توراتِ پِتا از مَلَمون که اونجه اِیست
هاکارده بَبیه و وِشونِ بَحْثِ گوش دائه،
وَختی بَدِیئه عِسی چنده خوار وِشونِ جوابِ
هِدا، عِسی چِم پِرسیه: «کِدوم حِکم، هِمِه
چِم مُهمترِ؟»^{٢٩} عِسی وه ره بااوتِه: «این
حِکم هِمِه چِم مُهمترِ: ”ای اِسرائیل قومِ
بِشُئِن، خِداوند آمه خِدا، پِتا خِداوَنَد، هسه
.^{٣٠} خِداوَنَد شه خِدا ره، شه تِمووم دِلِ هِمراه
و شه تِمووم جانِ هِمراه و شه تِمووم فِکِرِ هِمراه
و شه تِمووم قِوَتِ هِمراه دوس دار.“^{٣١} دَوَمین
حِکم این: ”شه هِمساده ره شه واری دوس
دار.“ این دِتا حِکم چِم گَت تر، دَنِه.»^{٣٢} اون
توراتِ مَلَمِ عِسی ره بااوتِه: «اِسا دِرسِ گانی!

۸ قوم ها و مملکت ها ضد هم جَرَسِنِه. خَله جاها زلزله اِنه، قحطی بونه. ولی اينا فَقَط شروع بِزائِن دَرَد موندِنه.

۹ «ولی شما شه مواظب بوئین، چوون شما ره مَحکمِه تحویل دِننه و عبادنگاه هائه دِله زَندنه و مِ خاطری فرموندارون و پادشاهون پَلی ایست کاندینی تا وِشونِ پیش شَهَادَت هادین. ۱۰ آوَل وَنه انجيل تِموم قوم هائه وسه اِعلام بَووه. ۱۱ پَس هر وَخت شما ره دسگیر هاکارَدنه و محکمه بَکَشِنَدِنه، پیش نِگرون نَووین که چی بارین، بلکه اون چی که هَمون مووقه شِمه وسه اِنه، اون بارین؛ چوون اونی که گَب زَنده شما نینی، بلکه روحِ اَلْهُدُس. ۱۲ بِرار، بِرار و پِیر، وَچه ره مَرگ تَسْلیم کاندِه. وَچون شه پِیرمارِ علیهِ جَرَسِنِه و وِشونِ گُشتن دِننه. ۱۳ همه م اسمِ خاطری شِمه جَم بیزار بَوْنه؛ ولی هر کی که تا آخر دووم بباره و بَمونه، نجات گِرَنه.

۱۴ «ولی وَختی اون "وحشتناک چی" ره جایی که نوسه دَووه، بر پا بَوینین، - اونی که ذره خونِدنه ره حالی بَووه- بعد اونایی که یهودیه مَنطقه دِله دَرِنه، کوهها سَمَت دَر بورن؛ ۱۵ هر کی سِرِه بوم سَر ذره، هیچی بَبِیتِنه وسه، جَر نَبیه و سِرِه دِله تَشوئه؛ ۱۶ هر کی زَمین سَر ذره، شه قَوائِه بَبِیتِنه وسه سِرِه بَرَنگِرده. ۱۷ وای به حالِ زَن هاپی که اون روزا حامِلِنه و اونایی که وَچه شیر دِننه! ۱۸ دِعا هاکانین این اَتفاقا زمسون دِله نَکفه. ۱۹ چوون اون روزا مُصِیبتی اَتفاق گِفتنه که وه واری از آوَل خَلقت که خِدا دِنیا ره به وجود بیارده تا آلان اَتفاق نَکته و هیچ وَخت هم نَکِفنه. ۲۰ اگه خِداوند اون روزا ره کِتابه نَکارده بَبیه، هیچ بشری جانِ سالم به دَر نَوَرده. ولی انتخاب بَبیه هائه خاطری، که شه وِشونِ انتخاب هاکارده، اون روزا ره کِتابه

بیوه زَنّا! هَدیه

۴۱ عیسی جایی که مَعْبِدِ صَندِیق اونجه دَبیه رُوب رو نِیشتَه بَبیه و داشتَه مَرْدَمی که صَندِیق دِله، پول دِم دانه ره اِشائه. خَله از پولدارون گَت گَت پول دِم دانه. ۴۲ بعد پَتا فَقیَر بیوه زَنّا بَبِیمو و صَندِیق دِله دِ قِرون دِم هِدا. ۴۳ عیسی شه شاگردون شه پَلی صدا هاکارْدو وِشونِ بااوتَه: «خَیْقَتّا، شما ره گامبه، این فَقیَر بیوه زَنّا، تِموم اونایی که صَندِیق دِله، پول دِم هِداَنه جَم ویشتر، پول دِم هِدا. ۴۴ چوون تِموم وِشونِ شه اضافَه مالِ جَم هِداَنه، ولی این زَنّا شه فَقیَری دِله، هر چی که داشتَه ره هِدا، یعنی شه تِموم روزی ره هِدا.»

عیسی مَعْبِدِ لَه بَخَرْدَنه پِشگویی کاندِه

۱۳ وَختی عیسی مَعْبِدِ جَم بیرون ایتِموئه، پَتا از وه شاگردون وه ره بااوتَه: «اِسا، هارِش! این سنگها و پِناها چَنده قَشِنِگِنه!» ۲ عیسی وه ره بااوتَه: «تِموم این گَت پِناها ره ویندی؟ بَدون اینجه سَنگ سَنگ سَر نَمونِدِنه، بلکه همه له خوارنه.»

۳ وَختی عیسی مَعْبِدِ رُوب رو، زیتون کوه سَر نِیشتَه بَبیه، پَطْرُس، یَعقوب، یوحنا و آندریاس، خَلوَت دِله وه جَم پِرسِنِه: ۴ «اِما ره بار این چیا کی اِتفاق گِفتنه. تِموم این چیا ئه نشونه، وَختی که وه اِتفاق دَکِین نَرِیک بونه چیه؟» ۵ عیسی وِشونِ بااوتَه: «مواظب بوئین تا هیچکی شما ره از راه به دَر نَکَنه. ۶ چوون خَلیلیا مِ اسمِ هِمراه اِننه، گانِه، "مِن هَمون مَسِیحه" و خَلیلیا ره از راه به دَر کاندِنه. ۷ وَختی درواره جَنگا اِشِنِی و جَنگا خَوَر شِمه گوش رَسنه، هَراسون نَووین. این طی چیا ونه اِتفاق دَکِفه، ولی هَمَتی این اَخِرِ زَمون نَبیه.

دَره شه سِرِه ځم شونه سِرِه اختيار شه نوکرون دَس ډنه و هر کدوم پتا وظيفه ډنه و دريون هم دستور ډنه که بيدار بمونه.^{۳۵} پس شما هم بيدار بوئئ، چوون ندوندي صابخنه کي انه، شو يا نصف شو، تلا صدا ره مووقه يا صواحي.^{۳۶} نکنه که وه يهوئي پته و شما ره خو ډله بويه.^{۳۷} اونچي شما ره گامبه، همه ره گامبه: بيدار بوئئ!

عيسي بيت غنيا ډله

۱۴ د روز، پسخ و فطير عيد بمونسه بيبه. معبد گت گت کاهنون و تورات ملمون پتا راه ډنبال ديبه که عيسي ره گلي همراه يرن و بکوشن،^۲ چوون گاته: «نوسه عيد روزائه ډله اين کار هاکانيم، نکنه يه مووقه مردم شورش هاکان.»

۳ وختي عيسي بيت غنيا روستا ډله، شمعون جذامي سره، سفره سر نيشته بيبه، پتا زنا پتا مرمري ظرف همراه که وه ډله عطري راغون ديبه عيسي پلي بييمو. اون عطري راغون، خالص سنبلي ځم بيبه و خله هم گرون بيبه. اون زنا ظرف بشکسه و عطري راغون عيسي سر دشنديه.^۴ بعضي از اونايي که اونجه ديبه خله عصباني بيته، همديه ره باوته: «چه ونه اين عطري راغون، اين جور هدير بوره؟^۵ بونسه اون سيصد دينار ايندا ويشت برون و وه پول فقرون هدائن.» وشون اون زنا ره خله سراکو هاکاردنه.^۶ ولي عيسي باوته: «وه ره کار ندارين. چه وه ره نارحت کاندني؟ وه قشنگ کار م وسه هاکارده.^۷ چوون فقرون هميش شمه همراه درنه و هر وخت بخواين توندي وشون گمک هاکانين، ولي من هميش شمه همراه دنيمه.^۸ هر چي اين زنائه دس بر اييمو، هاکارده.

هاکارده.^{۲۱} اون دوره، اگه کسي شما ره باره: "هارش، مسيح موعود اينجه دره"، يا "هارش، وه اونجه دره!" باور نکين.^{۲۲} چوون خيليا اينه و ډراغي ادعا کاندنه که اما مسيح موعود و پغمبري و عجيب کارا و معجزه ها کاندنه تا اگه بووه، انتخاب بيبه ها ره از راه به در هاکانين.^{۲۳} پس شمه حواس دووه، چوون پشتر تموم اينه ره شما ره باوتمه.

۲۴ «ولي اون روزا، بعد از اون گت مصيبت، "خرشيد تاريخ بونه و ماه ديه سو نډنه.

۲۵ ستاره ها آسمون ځم چر گفینه و آسمون ستونون لرزه گفینه.»

۲۶ بعد مردم انسان ريکا ره ويندنه که گت قدرت و جلال همراه ابرا ډله انه.^{۲۷} وه فرشته ها ره فرسندنه و شه انتخاب بيبه ها ره دنيايه چهار سوک ځم، زمين اين سر تا آسمون اون سر، به جا جمع کاندنه.

۲۸ «انجيل دار ځم اين درس يرين: تا وه چله ها نوچ زنده و ورگ ډنه، فهميني تاوسون نزيک.^{۲۹} همين طيم، هر وخت بونين اين چيا اتفاق گفنه، بدونين انسان ريکاهه بييمون نزيک، بلکه در ور دره.^{۳۰} حقيقتاً، شما ره گامبه تا تموم اين اتفاق نكفه، اين نسل از بين نشونه.^{۳۱} آسمون و زمين از بين شونه، ولي م گب ها هيچ وخت از بين نشونه.

اون روز و ساعت ځم هيچ کي خور ندارنه

۳۲ «به جز آسموني پير هيچ کي اون روز و ساعت ندونده؛ حتی آسمون فرشته ها و ريکا هم اون ځم خور ندارنه.^{۳۳} پس بيدار بوئئ و شمه حواس دووه، چوون ندوندي اون مووقه کي رسنه.^{۳۴} اون روز بييمون پتا مردی ره مونډنه که خوانه سفر بوره. وه وختي که

خارنه مِ ره دِشْمِنِ تَسْلیمِ کاندِه. ۱۹ شاگردون پِکَرِ بَینه و پِتا پِتا عیسی چِم پِرْسینِه: «اون مِ هَسِمِه؟» ۲۰ عیسی وِشونِ باووته: «پِتا از شِما دِوازده نَفَر، هَمون که شه نوِن مِ هِمراه کاسه دِلِه زَنده. ۲۱ اِنسانِ ریکا، هَمون طِی که وه خَوری بَنوِشته بَیه، شونه، ولی وای به حال اونی که اِنسانِ ریکا ره دِشْمِنِ تَسْلیمِ کاندِه. وه وِسِه بَهترِ بیه هِیچ وَخت دِنیا نِیمو بوئه.»

۲۲ وَختی که داشْتِنِه غذا خوارْدنه عیسی نوِن بَیته و بعد از شکرِ هاکارْدن، تیکه هاکارْدِه و شاگردونِ هِدا و باووته: «تیرین، این مِ تَن.» ۲۳ بعد پِپاله ره بَیته و بعد از شکرِ هاکارْدن، وِشونِ هِدا و همه اون چِم بَخَرْدنه. ۲۴ بعد عیسی وِشونِ باووته: «این مِ خون، عَهْدِ خون، که خَیْلِا وِسِه دَشْنْدی بونه. ۲۵ خَیْقَتاً، شِما ره گامبه: که دِیه اَنگورِ محصولِ چِم نَنوِشمبه، تا اون روزی که اون خِداَه پادشاهی دِلِه، تازه بَنوِشم.»

۲۶ وِشون بعد از اینکه پِتا سرود بَخونْدِسِنِه، زیتونِ کوه سَمَت راه دَکِیتِه.

عیسی پطرسِ حاشا ره پِشگویی کاندِه

۲۷ عیسی شاگردونِ باووته: «شِما همه مِ ره تینا اییلِنی چوون زکریا! پِیغمِرِ کتاب دِلِه بَنوِشته بَیه،

«چِون زَمبه

و گَسفنا پَخش پِلا بونِه.»

۲۸ ولی بَعد از اون که زنده بَیمه، قبل از شِما جلیلِ مَنطقه شومبه. ۲۹ پطرسِ عیسی ره باووته: «حَتّی اگه همه تِ ره تینا بیِلِن، مِ تِ ره تینا نیلِمه.» ۳۰ عیسی پطرسِ باووته: «خَیْقَتاً، تِ ره گامبه، هَمین اِمشو، قبل از اون که تِلا دِ گَش وَنگِ هاکانه، تِ سه گَش مِ ره حاشا کاندی!» ۳۱ ولی پطرسِ شه گَبِ سَر

وه شه این کارِ هِمراه، پِیش پِیش مِ تَن دَفنِ هاکارْدنه وسه، عطری راغون بَزو. ۹ خَیْقَتاً، شِما ره گامبه، تِمو دِنیائِه دِلِه، هر جا که انجیل موعظه بَووه، این زَنائِه کارِ هَم گانِه و شه یاد یارِنِه.»

یهودا عیسی ره خیانت کاندِه

۱۰ اون وَخت یهودائِه اَسْخَرِیوطی که پِتا از اون دِوازه شاگردِ بیه، مَعْبِدِ گَت گَتِ کاهِنونِ پِلی بُورده تا عیسی ره وِشونِ تَسْلیمِ هاکانه. ۱۱ وِشونِ وَختی یهودا! گَبِ بَشْنِسِنِه، خِشالِ بَینه و وه ره پول، وَعهده هِدا. یهودا پِتا فِرصَتِ دِمبالِ دِیه تا عیسی ره تَسْلیمِ هاکانه.

پسَخ شوم شاگردونِ هِمراه

۱۲ فطیرِ عیدِ اوّلین روز که پَسَخ وَره ره قِروونی کاندنه، عیسی شاگردونِ وه چِم پِرْسینِه: «خوانی کِجه بُوریم و تِ وسه تَهّیه بَوینیم تا پَسَخ شوم بَخوری؟» ۱۳ عیسی دِتا از شه شاگردونِ بَفَرْسِیه و وِشونِ باووته: «شَهْرِ دِلِه بُورین؛ اونجه پِتا مَرْدی ره پِتا پِلیکا اوِه هِمراه ویندِنی. وه دِمبالِ بُورین. ۱۴ هر جا که اون مَرْدی دِلِه بُورده، اون سِرِه صاحبِ بارین، "اِسّا گانه، مِ مهمونِ خانه کِجه تِه تا پَسَخ شوم شه شاگردونِ هِمراه بَخورم؟" ۱۵ وه پِتا گَتِ بالاخانه فرش هاکارْدِه و آماده بَیه، شِما ره سِراغِ دِنِه. اونجه آمه وسه تَهّیه بَوینین.» ۱۶ بعد شاگردونِ شَهْرِ دِلِه بُورْدنه، همه چی ره هَمون طِی که عیسی وِشونِ باووته بیه بَدینه و پَسَخِ عیدِ شوم تَهّیه بَدینه.

۱۷ وَختی شو بَیه، عیسی شه دِوازه تا شاگردِ هِمراه اونجه بُورده. ۱۸ وَختی سِفرِه سَر نِیشتِه بینه و غذا خارْدنه، عیسی باووته: «حِیقَتِن، شِما ره گامبه که پِتا از شِما که دَرِه مِ هِمراه غذا

عيسي گرفتار يښ

٤٣ عيسي همتي داشته گب زوئه که يَدَفه يهودا، پتا از اون دوازده شاگرد، يه دسه جَمِيَت همراه که شمشير و دَس چو داشته، مَعْبِد گت گت کاهنون و تورات مَلْمون و مشايخ ظَرِفِ جَم بينه، بييمونه. ٤٤ اون خائِن شه همراهِون علامتي هدا و باوته بيه: «اوني ره که خاش دِمبه، همون؛ وه ره پيرين و بُورَدِن موقه شمه جواس دَووه.» ٤٥ وختي يهودا اونجه بَرسيه، دَرجا عيسي پلي بورده و باوته: «اسا!» و وه ره خاش هدا. ٤٦ بعد اون آدمون عيسي سَر دَكِتِه و وه ره بييتنه. ٤٧ ولي پتا از اونايي که اونجه اِست هاكارد بيه شه شَمشير بَكشيه، كاهِن اعظم نوكر پتا ضربه بزو و وه گوش چَر دِم هدا. ٤٨ عيسي وشون باوته: «مكه مَن راهزِنه كه شمشير و دَس چو همراه م بييتنه و سه بييموني؟» ٤٩ مَن هر روز مَعْبِد دله شمه پلي تعليم دامه و م ره نييتي. ولي مَقْدَس بَنوشته ها و نه اِنجام بووه.» ٥٠ بعد تَموم شاگردون وه ره سَر بييشينه و دَر بُورَدنه. ٥١ جَووني كه فِقْط پتا گتون پارچه شه تَن دَپِته بيه، عيسي دِمبال راه دَكِتِه. وشون وه ره هم بييتنه، ٥٢ ولي وه اون گتون پارچه كه شه تَن داشته ره دِم هدا و لِخت دَر بُورده.

عيسي شورائه پيش

٥٣ وشون عيسي ره كاهِن اعظم پلي بُورَدنه. اونجه تَموم گت گت کاهنون و مشايخ و تورات مَلْمون جَمع بيه بينه. ٥٤ پطرس هم دورادور عيسي دِمبال بُورده تا كاهِن اعظم سِرِه حياط دله بَرسيه. اونجه، تَش پلي، نگهبونون

اِست هاكارد و باوته: «اگه لازم بوئه ت همراهِ مَيرِم هم ت ره حاشا نَكامبه.» تَموم شاگردون هم همين باوته.

عيسي جُتسيماني باغ دله دعا كنده

٣٢ بعد وشون يه جا كه وه اسم جُتسيماني بُورَدنه. عيسي شه شاگردون باوته: «وختي مَن دَره دعا كامبه، اينجه هنيشين.» ٣٣ عيسي پطرس و يعقوب و يوحنا ره شه همراهِ بُورده، وه پريشون و دلواپس بيه، وشون باوته: ٣٤ غُصَه جَم، دَره مييرمه. اينجه تَمونين و بيدار بوئن.» ٣٥ بعد اَت كم جلوتر بُورده، شه ديم بنه سَر بييشته و دعا هاكارد اگه بونه اون ساعت، وه چم رد بووه. ٣٦ عيسي اين طي باوته: «اي ابا، اي پير، ت توندي هر كاري هاكاني. اين پياله ره م چم دور هاكان، ولي نا م خواسه و سه بلكه ت خواسه بووه.» ٣٧ وختي عيسي اون شاگردون پلي بَر دگر دسه، بَدِيته وشون بَخواتونه. پَس پطرس باوته: «شَمعون، بَخواتوي؟ تَتونسي يه ساعت بيدار تَموني؟» ٣٨ بيدار بوئن و دعا هاكانين تا اَزموَد دله نَكفين. حَيِقتاً روح خوانه ولي تَن توان نِدازنه.» ٣٩ پَس عيسي اَت گش ديه بُورده و هَمون دعا ره هاكارد. ٤٠ و آي هم بَر دگر دسه و بَدِيته وشون بَخواتونه، چوون وشون چش گتل بيه بيه. وشون نَدونِسنه عيسي ره چي بارن. ٤١ بعد عيسي سَوَمين گش شاگردون پلي بَر دگر دسه و وشون باوته: «همتي خُو دَرني و دَره اِستراحت كاندني؟ ديه و سه! اون ساعت بَرسيه. اسا اِنسان رِكا گِناهاكارون دَس تَسليم بونه.» ٤٢ پَرسين، بُوريم. هارِشين اوني كه خوانه م ره تَسليم هاكانه دَره راه چم رِسنه.»

پطرس حاشا

٦٦ وَخْتِ که پطرس هَمَتی پابین، حیاط دِلَه دَییه، کاهِن اعظم پتا کُلفت اونجه بییمو ٦٧ و پطرس بدینه که داشته تَش پلِ شه ره گرم کارده. اون کُلفت وه ره هارشیه و باوته: «ت هم عیسی ناصری همراه دِی.» ٦٨ ولی پطرس حاشا هاکارده و باوته: «ندومیه و نَقهممیه چی گانی!» این باوته و دروازه سَمَت بُورده. هَمون مووقه تَلا وَنگ هاکارده. ٦٩ آت کش دَییه، اون کُلفت چش وه ره دَکته و آی هم اوناپی ره که اونجه ایست هاکارده بینه ره باوته: «این مَردي پتا از وشون.» ٧٠ ولی پطرس آی هم حاشا هاکارده. آت کم دَییه، اوناپی که اونجه ایست هاکارده بینه، آت کش دَییه پطرس باوته: «بی شک ت هم پتا از وشونی، چوون جَلیلی هَسی.» ٧١ ولی پطرس شروع هاکارده شه ره لعنت هاکاردن و قَسیم بَخُرده، باوته: «مِن این مَردي که گانی ره نَشناسمبه!» ٧٢ هَمون لَحظه، تَلا دَوَمین کش وَسه وَنگ هاکارده. اون وَخت پطرس، عیسی گِب شه یاد بیارده که وه ره باوته بییه: «قبل از اون که تَلا دِ کش وَنگ هاکانه، سه کش م ره حاشا کاندی.» پس وه دِل پر بییه و برمه هاکارده.

محاکمه، پیلاتس پلِ

١٥ زود صِواحی، دَرجا، مَعْبِد گت گت کاهِنون، مَشاخ و تورات مَلَمون و تَموم یهودِ شورا یه جا جَمع بینه و هَمدییه همراه مَشورت هاکاردنه. وشون عیسی ره دَس

همراه نیشته بییه و شه ره گرم کارده. ٥٥ گت کاهِنون و تَموم اهلِ شورا این دِمبال دینه که پتا شهادت عیسی علیه پی دا هاکارنه تا وه ره کُشتن هادن، ولی هیچی پی دا نکاردنه. ٥٦ هر چن خلیلیا عیسی علیه دِراغی شهادت هِدانه، ولی وشون شهادت هَمدییه همراه جور درنیتیمو. ٥٧ بعد چن نَفَر پیش بییمونه و عیسی علیه دِراغی شهادت هِدانه، باوته: ٥٨ «إِما شه بِشَنَسیمی که گاته، "این مَعْبِد که آدمی دَس بِساته تَبیه ره له دِمبه و سه روز سَر، پتا دَییه مَعْبِد سازمبه که آدمی دَس همراه بِساته تَبیه بوئه.» ٥٩ ولی حَتّی وشون این شهادت هم، هَمدییه همراه جور درنیتیمو. ٦٠ اون وَخت کاهِن اعظم پِلند بییه و هممه میون عیسی چم پَرسیه: «هیچ جِوابی نِداری هادی؟ این چیه که این مَردي ت علیه شهادت دینه؟» ٦١ ولی عیسی هَمون طی ساکت بَمونسه و جِوابی نِدا. آت کش دَییه کاهِن اعظم وه چم پَرسیه: «ت مَسیح موعود، مِتواری خِدائِه ریکاؤ؟» ٦٢ عیسی وه ره باوته: «هَسیمه، و اِنسانِ ریکا ره ویندنی که قادرِ خِدائِه راس دَس نیشته و آسَمونِ ابراا همراه انه.» ٦٣ اون وَخت کاهِن اعظم شه یقه ره چاک هِدا و باوته: «دَییه چه احتیاجی به شاهد داری؟» ٦٤ وه کَفِر بِشَنَسِنی. چی تصمیم گِرِنی؟» هممه وشون عیسی ره مَحکوم هاکاردنه که وه حَقِّ بَمیره. ٦٥ اون وَخت بعضیا عیسی دِیم سَر خیلَیک دم هِدانه؛ وشون وه چشا ره دوسنه و هَمون طی که وه ره زونه، گاتنه: «پشگویی هاکان!» نَگهوونون هم وه ره بییتنه و بَزونه.

سربازون عیسی ره مَخسره کاندینه

١٦ بعد سربازون، عیسی ره فرمونداری کاخ حیاط دله بوردنه و همه سربازون هم یه جا جمع هاگردنه. ١٧ وشون آرغوونی قوا وه تن دکاردنه و پتا تاج ظلی چم ببافته و عیسی کله سر بیپشتنه. ١٨ بعد وه ره تعظیم کاردنه و گاتنه: «درود بر یهودیون پادشاه!» ١٩ وشون چو همراه عیسی گله سر زونه و وه سر خیلک یم دانه، وه پیش زانو زونه و وه ره مَخسره کاردنه و تعظیم کاردنه. ٢٠ بعد از اون که وه ره مَخسره هاگردنه، آرغوونی قوا ره وه تن چم در بیاردنه، شه وه یواسی وه تن دکاردنه. بعد وه ره بیرون بوردنه تا مصلوب هاکنن.

عیسی مصلوب بین

٢١ سربازون یه نفر که وه اسم شمعون بیبه و اونجه چم داشته رد بونسه ره مجبور هاگردنه عیسی صلیب دوش بکشه. وه اهل قیزوان بیبه و اسکندر و رؤس پییر بیبه. وه همون موقه داشته زمین سر چم ایتمو. ٢٢ وشون عیسی ره پتا محل که وه اسم جلجتا، که وه معنی کله کاسه بیبه بوردنه. ٢٣ بعد وشون شرای که مَر همراه قاطی بیبه ره، عیسی ره هدانه، ولی وه نَخارده. ٢٤ وشون عیسی ره مصلوب هاگردنه و وه یواسی شه میون رسد هاگردنه، قرعه دم هدانه تا معلوم بَووه هر کدوم قسمت چی بونه.

٢٥ ساعت نه صواحي بیبه که وشون عیسی ره مصلوب هاگردنه. ٢٦ وه تقصیر نامه سر بنوشینه: «یهودیون پادشاه.» ٢٧ د تا راهزن هم وه همراه مصلوب هاگردنه، پتا ره وه راس وَر و پتا دیبه ره وه چپ وَر. ٢٨ این طی اون

دَوسه بوردنه و پیلاتس رومی فرمونداری تحویل هدانه. ٢ پیلاتس عیسی چم پیرسیه: «ت یهودیون پادشاهی؟» عیسی جواب هدا: «ت این طی باوئی!» ٣ معبد گت گت کاهنون، خله تهمتها وه ره زونه. ٤ پیلاتس آی هم عیسی چم پیرسیه: «هیچ جوابی نداری هادی؟ هارش چنده دره ت ره تهمت زَندینه!» ٥ ولی آی هم عیسی هیچ جوابی ندا، جوری که پیلاتس تعجب هاکارده.

٦ پیلاتس رسم این بیبه که پسخ عید موقه، پتا زندونی که مردم خواسته ره وشون وسه آزاد هاکنه. ٧ یه دسه یاغی زندون دله دینه که شورش هاکارده بیبه و ادم بکوشته بیبه. اونائه دله پتا مردی دیبه که وه اسم بازاباس بیبه. ٨ مردم پیلاتس پلی بیتونه و وه چم خواسته که اون رسمی که همیش وشون وسه به جا یارده ره به جا بیاره. ٩ پیلاتس وشون چم پیرسیه: «خوانی یهودیون پادشاه ره شمه وسه آزاد هاکنیم؟» ١٠ پیلاتس این وسه این باوته که بفهمسه بیبه گت گت کاهنون، خسودی سر عیسی ره وه تسلیم هاگردنه. ١١ ولی گت گت کاهنون جمیت تحریک هاگردنه تا پیلاتس چم بخوان عیسی عوض، بازاباس وشون وسه آزاد هاکنه. ١٢ ات گش دیبه پیلاتس وشون چم پیرسیه: «پس این مردی همراه که شما وه ره یهودیون پادشاه گاننی، چی هاکنیم؟» ١٣ ات گش دیبه داد بکشینه که: «وه ره مصلوب هاکن!» ١٤ پیلاتس وشون چم پیرسیه: «چه؟ چه بدی ای هاکارده؟» ولی وشون پلندتر داد بکشینه: «وه ره مصلوب هاکن!» ١٥ پس پیلاتس که خواسته مردم راضی هاکنه، بازاباس وشون وسه آزاد هاکارده و دستور هدا تا عیسی ره شلاق بزین و وه ره مصلوب هاکنن.

یوشا! مار و سالومه دینه. ^{۴۱} این زن ها وختی که عیسی جلیل منطقه دله ذبیّه، وه یمبال رو بینه و وه ره خدمت کاردنه. خله از زن هائه ذبیّه هم که وه همراه اورشلیم بییمو بینه، اونجه دینه.

عیسی دفن هاگردن

^{۴۲} غروب دم برسیه، و از اونجه که اون روز 'تهته' روز بییه، روزی که یهودیون شه ره عید روز و سه آماده کاردنه یعنی پتا روز قبل از مقدس شنبه. ^{۴۳} یه نفر به اسم یوسف که اهل رame بییه چرات هاکارده و پیلاتس پلى بُورده و عیسی جنازه ره بخواسه. یوسف جزو یهود شورا بییه و وه ره احترام ایشتنه، و خدائه پادشاهی انتظار گشیه ^{۴۴} پیلاتس که باور نکارده عیسی آنده زود بیرده بوئه، سربازون فرمونده ره شه پلى صدا هاکارده تا بوبنه عیسی بیرده یا نا. ^{۴۵} وختی که پیلاتس اون فرمونده چم پشُسه که عیسی بیرده، اجازه هدا جنازه ره یوسف هادن. ^{۴۶} یوسف پتا گتون گفن بخریه و جنازه ره صلیب چم چر بارده، اون گتون گفن دله دپته و مقبره ای که صخره دله تیراشی بییه، بیشته. بعد پتا سنگ، مقبره دهونه پیش غلت هدا. ^{۴۷} مریم مجدلیه و مریم، یوشا! مار، بدینه که عیسی جنازه ره کجه بیشته.

عیسی زنده بیین

۱۶ وختی مقدس شنبه روز تموم بییه، مریم مجدلیه و مریم، یعقوب مار و سالومه، عطری راغون بخرنه تا بورن و عیسی جنازه ره عطری راغون بزَن. ^۲ پس هفته اولین روز، زود صواحی، مووقه ای که داشته خرسید در ایتمو، زن ها مقبره سمت راه دکتنه.

مقدس بنوشته انجام برسیه که گانه: «وه تقصیرکارون واری محکوم بونه.» ^{۲۹} اونایی که اونجه چم رد بونسه شه سر تگون دانه و فحش همراه گاتنه: «ای ت که خواسی معید له هادی و آی اون سه روز سر از نو بسازی، ^{۳۰} شه ره نجات هاده و صلیب چم چر برو!» ^{۳۱} گت گت کاهنون و تورات مَلَمون هم شه پلى وه ره مخسره کاردنه و گاتنه: «گسا! دیبه ره نجات هدا ولی شه ره تئونده نجات هاده!» ^{۳۲} بیبل، مسیح، اسرائیل پادشاه، آلان صلیب چم چر پته تا بونیم و ایمون بیاریم.» اون د نفری که عیسی همراه صلیب سر دینه هم وه ره فحش دانه.

عیسی بمردن

^{۳۳} ساعت دوازده ظهر، تموم اون سرزمین تاریکی بیته و تا ساعت سه ادامه داشته. ^{۳۴} ساعت سه بعد از ظهر عیسی داد بکشیه و باوته: «ایلوپی، ایلوپی، لَمّا سَبَقْتَنی؟» یعنی م خدا، م خدا، چه م ره تینا بیشتی؟» ^{۳۵} بعضی از اونایی که اونجه ایست هاکارده بینه وختی این پشُسنه، باوته: «هارشین، ایلایئه پیغمبرِ ذره صدا کانه.» ^{۳۶} پتا از اونا دوو بیته و پتا اسفنج، ترش شراب دله بزو و اون پتا چو سر بیشته، عیسی تک پلى بُورده تا بخره، و باوته: «هرسین، هارشیم ایلایا انه وه ره صلیب چم چر بیاره؟» ^{۳۷} عیسی پتا گت داد بکشیه و جان هدا. ^{۳۸} معید پرده از سر تا بن چاک بیته و د تیکه بییه. ^{۳۹} وختی سربازون فرمونده که عیسی روب رو ایست هاکارده بییه، بدینه عیسی چی طی جان هدا، باوته: «حقیقتاً این مردی خدائه ریکا بییه.»

^{۴۰} یه دسه زن ها هم، از دور اِشانه. وشون میون مریم مجدلیه، مریم، کچیک یعقوب و

ظاهر بَيِيه. ۱۳ اُون دِ نَفَر بَرَدِگَرِيسَنه وَ بَقِيه شاگردون اين جريانِ چم با خَوَرِ هاكَارِدَنه، ولى اونا وشونِ گِبِ باورِ نَكَارِدَنه.

۱۴ وَخَتى كه اُون بازده شاگردِ سَفَرِه سَر نيشته بِيَنه، عيسى وَشونِ ظاهرِ بَيِيه، عيسى وَشونِ، بِيَايمونى وَ سَنگِ دِلِي وَسَه سَرَاكو هاكَارده، چوون وَشونِ گِبِ، كه وه ره بَعَد از زنده بِيَن بَدِي بِيَنه ره باورِ نَكَارِدَنه. ۱۵ بَعَد وَشونِ باووته: «تَمومِ دَنِيائِه دِلِه بُورِن وَ انجيلِ تَمومِ مَرِدِمِ وَسَه اِعلامِ هاكَانِن. ۱۶ هر كى ايمون بياره وَ غَسَلِ تَعْمِيدِ بِيَره، نِجاتِ گِرَنه. ولى هر كى ايمون نياره، مَحْكومِ بونه. ۱۷ وَ اونا پي كه مِ ره ايمون دارِنه اين نشونه وَ معجزه ها ره كاندنه: مِ اسمِ هِمراهِ دِوها ره بيرونِ كاندنه وَ جَدِيدِ زوونِ هاَّه هِمراهِ گِبِ زَنْدِنه ۱۸ وَ مَرها ره شه دَسا! هِمراهِ گِرَنه، اگه گُشَنده زَهرِ هم بَخُرن، وَشونِ هِيچى نَوونه، وَشونِ مَرَضِيون سَرِ دَسِ اِييلِنه وَ مَرَضِيون شِفا گِرَنه.»

۱۹ پَسِ عيسايِ خِداوندِ بَعَد از اُون كه اين گِبِ ها ره وَشونِ بَزو، به اَسْمونِ بَوَرده بَيِيه وَ خِداَّه راسِ دَسِ هِنِيشته. ۲۰ شاگردون هم بيرونِ بُورِدَنه وَ همه جا تَعْلِيمِ دانه، خِداوندِ وَشونِ هِمراهِ كارِ كرده وَ شه كِلامِ اُون نشونه وَ مَعْجَزَاتِ هِمراهِ كه شاگردون اِنجامِ دانه، ثابتِ كرده.

۳ وَشونِ هَمديِه ره گاتَنه: «كى خِوانه آمه وَسَه سَنگِ، مَقْبَرِه دِهونِه چم غَلتِ هاده؟» ۴ ولى وَخَتى هارِشِينه، بَدِينه اُون سَنگِ كه خَله گِتِ بِيِيه، مَقْبَرِه دِهونِه چم پِتا گوشه غَلتِ هِدا بَيِيه. ۵ وَخَتى مَقْبَرِه دِلِه بُورِدَنه، بَدِينه پِتا جِوونِ مَرْدِي اِسِبِه جَمِه هِمراهِ راسِ طَرَفِ نِيشته. زَن ها وه بَدِيَن چم هِراسونِ بِيَنه. ۶ اُون جِوونِ وَشونِ باووته: «هَراسونِ نَووبِن. شِما عيسى ناصِرِي دِمبالِ گِرِدِنِي، هَمونِ كه وه ره مَصْلُوبِ هاكَارِدَنه. وه زنده بَيِيه؛ اينجه دَنِيه. اُونجه كه وه چِنازه ره بِيِيَشته بِيَنه ره هارِشِين. ۷ اِسا، بُورِن وَ وه شاگردونِ وَ پِطَرُسِ بارِن كه وه شِمه چم قَبْلَتَر، جَلِيلِ مَنطَقَه شونه؛ وه ره اُونجه وِينِدِي، هَمونِ طِي كه شِما ره باووته بَيِيه.» ۸ پَسِ زَن ها بيرونِ بِيَتِمونِه وَ مَقْبَرِه چم دَرِ بُورِدَنه، چوون وَشونِ تَن، لَرزه دَكْتِه بِيِيه وَ بَهتِ هاكَارده بِيَنه. وَشونِ هِيچِ كَسِ هِيچى نَاووتَنه، چوون تَرَسِي بِيَنه.

۹ وَخَتى عيسى هَفْتِه اَوَّلِينِ رُوزِ زُودِ صِواحِي زنده بَيِيه، اَوَّلِ مَرِيَمِ مَجْدَلِيَه كه وه چم هَفْتادِ دِووِ بيرونِ هاكَارده بِيِيه ره ظاهرِ بَيِيه. ۱۰ مَرِيَمِ هَمِ بُورده وَ وه شاگردونِ كه ماتَمِ داشْتَنه وَ پِرْمِه كَارِدَنه ره خَوَرِ هِدا. ۱۱ ولى وَشونِ وَخَتى بَشُئْسَنه كه عيسى زنده بَيِيه وَ مَرِيَمِ وه ره بَدِيَتِه، باورِ نَكَارِدَنه.

۱۲ بَعَدِ از اين، عيسى شه ره به شَكْلِ دِيِيه هِمراهِ، دِ نَفَرِ از وَشونِ كه پِتا روستا شِينه ره